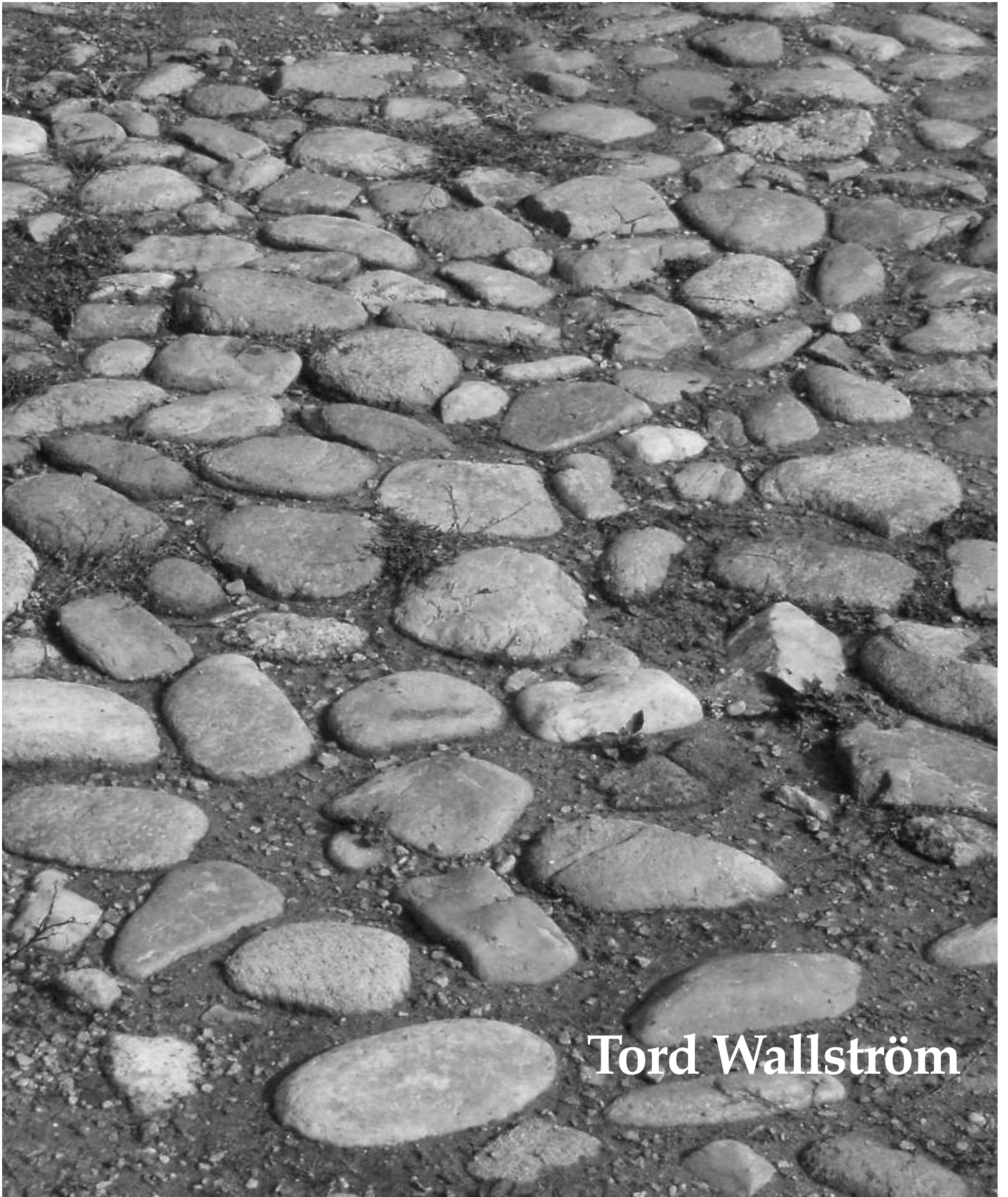

Då hon kom tillbaka (2011) är en uppföljning av *Då hon dog* (2006)..Båda finns som gratis eböcker på www.las-en-bok.com. *Då hon dog* finns också som tryckt pappersbok, vilken kan rekvireras från tord@vomb.se

Vid utskrift: Skriv helst två boksidor per sida, A4, liggande .

Då hon kom tillbaka

Tord Wallström

Hon kryper ner hos mig i sängen.

“Du drömmer inte,” säger hon. “Jag har kommit tillbaka.”

“Var har du varit?” frågar jag. “Det har ju snart gått fem år.”

“Fem år...”, säger hon litet undrande. “Jag hade svårt att hitta dig. Jag visste inte att du hade flyttat.”

“Men var har du varit? Det var så hemskt när du dog. Jag skrev en bok om det.”

“Det vet jag för jag var hos dig. Jag har varit hos dig hela tiden. Men förstås bara i tankarna.”

“Så har jag varit hos dig också. Men svara mig: Var har du varit?”

“Det ska jag berätta senare. Jag förstår inte allt, men kan berätta vad jag tror. Men först vill jag veta vad du har gjort.”

“Fem år. De åren har bara försvunnit.”

Det är midnatt. Vi ser på varann och fastän hon måste vara trött glittrar det i hennes ögon.

“Jag ser att du har satt upp bilder av mig överallt. Men nu kan du väl ta ner dem, när jag har kommit tillbaka.”

“Ja, men de där vi är med allesammans får vara kvar. Och

den bilden jag har i duschrummet där vi sitter nakna vid Månlagunen i Mexico. Du stannar väl nu? Du får inte dö igen.”

“Det är klart att jag stannar. Jag måste komma tillbaka därför att du inte kom till mig. Du skrev ju i boken: ‘Vänta på mig. Jag kommer snart’.”

“Jag trodde det. Men tiden har inte längre någon betydelse. Det är som om det var i går du dog.”

“Ja, det är så. Tiden finns inte.”

Vi är tysta, ligger tätt tillsammans. Hon var naken då hon kröp ner hos mig, jag har tagit av mig min pyjamas.

Hundarna hoppar upp i sängen bredvid, hennes säng som är täckt med ett överdrag. De verkar inte än ha upptäckt att hon har kommit tillbaka. Eller, tänker jag, de kanske inte ser henne.

“Nu sover vi”, säger hon. “Jag är trött. Det var så svårt att hitta dig.”

På morgonen, innan hon har vaknat, stiger jag upp och går nerför trappan till köket. Jag värmer vatten och blandar till kaffe av pulver och gör mig en ostsmörgås, sätter mig och tittar upp emot loftet.

Jag har ritat det här huset själv. Det har inga innerväggar annat än naturligtvis i duschrummet. Rummet där jag sitter är öppet ända till taknocken. Det går en vacker, rak furutrappa upp till loftet, som är mitt sovrum och där jag också har datorn. Under loftet ligger köket, anslutet till rummet, och loftet avgränsas av

ett staket. Står man vid det staketet har man utsikt över rummet. På bjälkarna har jag placerat alla möjliga saker – några av Eivors mjuka djur, elefanter, noshörningar och giraffer snidade av trä i Afrika och Indien, lerkrukor från olika delar av världen, dockor från Centralamerika. Varje sak har en historia, är en del av vårt liv, och nästan varje gång jag tittar på någon av dem minns jag hur vi skaffade den och var.

Jag har dubbelsängen däruppe – min säng och hennes säng, där de båda små hundarna har hållit till de senaste fem åren. De har nu följt med mig ner och jag har släppt ut dem på gården.

Innan jag gick ner såg jag att hon låg där i sängen – ändå kan jag nu inte tro att det är sant. Det måste vara en dröm, tänker jag. Jag har ofta haft sådana ytterst verklighetsbetonade drömmar om henne. Men de drömmarna har alltid slutat, då jag vaknat. Den här drömmen slutade inte. Eller kan det vara så att jag fortfarande drömmer, att jag har fastnat i drömmen och inte kan vakna upp?

Då kommer hon utför trappan. Hon har på sig den mjuka ljusblå dress med broderier, som jag bad dem klä henne i då hon var död.

“God morgon”, säger hon. “Att du inte väckte mig.”

“Du sov så gott”, säger jag. “Och jag tänkte att jag kanske drömde. Om jag talade med dig eller rörde vid dig kanske du skulle försvinna. Du gjorde så i en av mina drömmar.”

“Det här är ingen dröm. Jag har verkligen kommit tillbaka.”

Och jag vill också ha en kopp kaffe och en ostsmörgås.”

Jag gör i ordning det åt henne och ber henne sätta sig i den sköna, ställbara länstol, som vi en gång köpte tillsammans men som bara jag suttit i sedan hon dog. Där är stora fönster, som vetter mot trädgården och den kullerstenslagda gårdsplanen och i ett hörn har jag fullt av växter, det är som en liten djungel med ett olivträd, en fikus som växer ända upp tillnocken, en stor vacker agave och en yucca, en flamingo och många andra växter.

“Jag kommer att trivas här.”

“Men det är kanske för trångt. Jag visste inte att du skulle komma tillbaka, tänkte bara på mig själv. Fast allt här är vad vi har tillsammans, alla möbler, alla saker, alla tavlor. Jag har inte skaffat något nytt.”

“Det blir bra. Vi kommer att ha det skönt tillsammans här.”

“Du sa en gång, innan du dog, att om jag blir frisk igen, då ska vi vara snälla mot varandra. Precis så kände jag det också. Men så dog du...”

“Jag övergick till en annan dimension eller ett annat universum. Men nu vill jag veta vad du har gjort. Jag har visserligen hela tiden haft dig kvar i mitt huvud, precis som jag har varit kvar i ditt huvud. Men jag har inte kunnat veta någonting om vad som hänt dig sedan vi skildes. Jag blev alldeles förskräckt när jag upptäckte att det bodde nya människor i huset och att de hade förstört vår vackra trädgård och förvandlat vårt hem till en alldeles erbarmlig bostad utan någon atmosfär. Men sen hittade

jag dig alltså i den här lilla byn och det var då sent på kvällen och jag kröp ner hos dig i sängen.”

”Jag hade inte tänkt flytta. Jag skall bo kvar här tills jag dör, tänkte jag. Den första vintern var kall och snörik. Jag grät ibland, tyckte att mitt liv också borde vara slut. Jag satt vid laptopen i vårt blomrum med de stora fönstren och skrev om det som skett och om mina tankar. Det blev en liten bok, som jag kallade ‘Då hon dog’.”

”Det var bra det du skrev. Men sen lade du till allra sist: ‘Vänta på mig, jag kommer snart.’ Men du kom inte och jag kunde inte vänta längre.”

”Nej, det blev inte så. Jag kände mig ensam i huset, men jag försökte fortsätta åtminstone ett tag till. Jag städade och pysslade, lagade min mat, tvättade kläder. När våren kom hade jag mycket att göra i trädgården. Och hundarna och katten var ju kvar hos mig. Jag hade inte längre någon lust att resa. Men en gång reste Peter och jag till Irland, han skulle ha en utställning där. Vi bodde hos David och Isabel och vi var i Ballyfad hos Richard några dagar, det var spännande och vi hade några ganska bisarra upplevelser, du vet hur Richard är. Jag inriktade mig på att bo kvar i huset i Veberöd och ändrade ingenting – tänkte hela tiden att det var en övergångstid. Jag var inte längre riktigt säker på att jag skulle komma till dig utan att döden kanske var ett slut, att det skulle vara som om man aldrig hade varit född. Jag tänkte så småningom inte på dig hela tiden utan bara någon stund varje

dag, då satt för mig själv och naturligtvis varje kväll innan jag somnade. Ibland kom du tillbaka till mig i drömmen. Var det så också för dig?”

“Ja. Först hade jag en väldigt stark kontakt med dig i tankarna och tyckte att jag visste vad du gjorde. Men sedan blev det liksom suddigare och jag visste alltså inte att du hade flyttat.”

“Det var så att Ylva föreslog att vi tillsammans skulle köpa en liten gård i Björka, den här lilla byn som du och jag besökte några gånger. Hon hittade en gård, som var till salu här, och vi var sedan väldigt lyckosamma. Jag sålde huset och Ylva lånade sedan rätt mycket pengar. Här fanns ett stort svinhus, som Ylva delvis kunde göra om till stall, och en gammal ladugård som vi bestämde skulle vara Peters – där har vi tänkt bygga en extra lägenhet.. Vi rev den fallfärdiga gamla skånelänga, som fanns här, för det gick inte att bevara den. Vi hade turen att hitta en duktig byggmästare, som samlade ett gäng originella men arbetsamma hantverkare omkring sig och det här huset tog så småningom form och vi kunde flytta in för två år sedan, jag och Ylva och alla djuren. Jag – det är du och jag nu – har ungefär en tredjedel, Ylva två tredjedelar men på hennes sida ingår också det gemen-samma utrymmet för tvätt och värmecentral och central-dammsugare och det är hon som står som ägare för hela gården – eftersom den är på över två hektar räknas den som lantbruksfastighet. Men visst blev det ett fint hus?”

“Ja, det gjorde ni väldigt bra.

”Fast om jag hade vetat att du skulle komma tillbaka skulle den här lägenheten förstås ha varit lika stor som Ylvas. Det skulle framför allt behövas flera garderober, för det finns ingen plats där du kan ha dina kläder. Vi får försöka ordna det på något vis, kanske göra en klädkammare och ett förråd i den gamla lagården, där finns plats. Men du har ju inga kläder med dig – inget bagage alls?”

”Nej, det fungerar väl inte så. Men nu vill jag gå ut här och titta.”

Så går vi ut på gården och jag visar vad jag har gjort. Den gamla lagården, som jag håller på att snygga upp på utsidan, jag murar och byter trasiga tegelstenar. Men det är en faslig röra därinne, för jag har ännu inte alls hunnit gå igenom allt efter flyttningen. Det väldigt stora svinhuset, som blivit ett fint stall men också ett förråd för bräder och plåt och allt möjligt annat. De tre hästhagarna vi har inhägnat – i den närmast gården går nu Ylvas två stora bruna hästar. Ovanför den hagen, gränsande till kyrkogården, och på andra sidan en smal väg, som går till en stor gård, den hage där hästarna tycks trivas bäst eftersom de har utsikt över nejden. Och, nedanför stallet, en stor lägre belägen hage där Ylva också brukar rida hästarna och träna dem.

”Det är Gazelle”, säger jag. ”Henne känner du ju. Och den andra är Nychelle, som kom för ett år sedan. Ylva måste slakta Roland, den gamle galoppören som hon hade tagit hand om för

att han skulle få en fin ålderdom. Han hade till slut blivit alltför gammal och krasslig.

Och jag visar henne dammen, som någon gång grävts för bevattning och nu är en vildvuxen idyll.

“Jag har inte hunnit göra något åt den än”, säger jag. “Tänkte röja litet och kanske plantera en hängpil. Vatten-nivån i dammen är alltid densamma och den fryser aldrig till på vintern. Då brukar här vara fullt med änder och vildgäss ibland. Och en och annan skarv. De sägs att det var fisk i den förut, till och med forell, men jag tror den har blivit för grund för det, behöver muddras upp.”

“Det är så vackert här,” säger Eivor..

“Så du tror att du kan trivas här? Du ville väl egentligen bo i stan och inte på landet?”

“Ja, men på Irland bodde vi ju på landet och det var en härlig tid. Den här gården är väldigt lik den vi hade på Irland, är den inte?”

Rathpierce Lower, vårt hus på Irland låg vid en “lane”, en smal väg med jordvallar på båda sidor, på sydsluttningen av en liten dalgång. Längst ner i dalen rann en ganska strid bäck, inte längre från oss än att vi hörde det stilla bruset. Kyrkan eller kapellet låg ovanför backen utom synhåll från vår gård och där var också en liten samling hus med skola och församlinghus och en enkel lanthandel av gammal typ. I övrigt var bebyggelsen utspridd längs den väg dit vår “lane” anslöt och den väg som fortsatte uppåt mot det från det här hållet vulkanformade berget Croghan.

Björka by är också utsträckt längs vägen med en tätare hussamling, en idyllisk liten kyrkby. Kommer man söderifrån till Björka går vägen först genom ett skogsparti till en ganska brant backe, där landskapet öppnar sig i en mycker vacker vy av beteshagar och sädesfält och närmast vår gård ser man kyrkan.

Det har varit en väldigt lång och kall vinter, men nu har våren kommit och lövträden har slagit ut, även den väldigt höga björken som växer på nordsidan av huset. Men ginkoträdet, som jag grävde upp och tog med mig hit, har ännu inte slagit ut, det kommer alltid sent. Vi sätter oss i den lilla trädgården på baksidan, där jag ännu inte kunnat så och plantera annat än några rosor som ser ut att ta sig bra.

“Du har inte åldrats något alls sedan du for”, säger jag.

“Det har inte du heller, i varje fall inte i mina ögon.”

“Så vi kan bara glömma de här åren då vi har varit åtskilda och fortsätta leva. Fast kanske på ett annat sätt.”

“Ja. För nu vet vi hur mycket vi älskar varann. Känner du det också så?”

“Ja, precis så. Det var mycket jag inte visste eller förstod, men nu gör jag det.”

“Det viktigaste var att vi lärde oss hur mycket vi älskade varann. Det skrev du ju också i boken. Det var alldeles sant, det du skrev. Men du lyckades aldrig räkna ut vart jag hade tagit vägen.”

“Nej, och för mig är det nu som om du aldrig har varit borta. Men så är det förstås inte för alla. När Ylva kommer hem från jobbet och upptäcker att du är här, hur kommer hon då att reagera? Och Peter... jag måste genast berätta för honom.”

“De reagerar säkert precis som du, glömmer att jag har varit borta”

“Men alla andra! De kommer inte att kunna fatta det. När man är död är man död, man bara försvinner. Man stryks i alla register, existerar inte längre. Och det är definitivt, det går inte att ändra.”

Hon sitter tyst en stund och tänker. Men hon njuter också av den spirande grönskan och av solen och när en liten kanin kommer skuttande ut ur syrénbuskaget skrattar hon gott.

“Jag trodde också att det var så”, säger hon. “Men nu har jag visat att man kan komma tillbaka. Och det är klart att det kan ställa till en del förvirring. Men vi får lösa det så småningom. Jag vill inte vara någon annanstans än här. Ingen mer än du och Ylva och Peter behöver veta att jag är här.”

Våra små hundar Essi och Muffi, mor och dotter papillon, kände genast igen henne då de träffades på morgonen, de var ju båda med då hon dog och Muffi låg i fotändan på hennes säng. Den gamla helvita katten Muffi har också konstaterat att hon är tillbaka. Jag släpper också ut Ylvas hundflock – de båda labradorerna James, gulvit i pälsen, och Stina, som är brun. Och småhundarna Jack, som är en festlig jack russel-terrier och,

minst av alla, terriern Lejsi.

“Du kom i rätt tid”, säger jag. “Det har varit en förfärligt lång vinter med en massa snö och blåst, men nu är sommaren snart här.”

Hon försvann en dag oktober. Nu är det början på juni – det sjätte året.

Vi äter ett par pajer jag har haft i frysen till lunch och vi väntar sedan på att Ylva skall komma hem från jobbet. Jag har ringt henne och bett henne ta ledigt resten av dagen utan att ge någon närmare förklaring – hon arbetar självständigt som kultursekreterare och kan ändra på sina arbetstider om det behövs, hon har också ofta kvällsjobb. När jag ser hennes bil svänga in på gårdsvägen går jag bort till grinden för att möta henne.

“Det har hänt något fantastiskt”, säger jag, “och du måste bereda dig på en oförklarlig överraskning. Du kommer först inte att tro att det är sant.”

Ylva är alldeles fri från fördomar, accepterar bara det verkliga, påtagliga, tror inte på fantasier och drömmar, inte på något övernaturligt, menar att allt har en naturlig förklaring. Peter är likadan, väldigt realistisk och rationell, men kanske genom sitt yrke – han är konstnär – mer öppen för det fantastiska och obegripliga. Jag är själv likadan, avskyr vidskepelse, men kanske ändå inte helt avskärmad för det övernaturliga, eller i varje fall inte det översinnliga, som är ett bättre ord utan bimensing. Medan

de förmodligen skulle kalla sig ateister betraktar jag mig själv som agnostiker, försöker undvika att ta ställning till sådant ingen kan veta.

Jag undrar förstås hur Ylva nu skall reagera.

“Det är så här”, säger jag, “och tro inte att jag mist förståndet: mamma har kommit tillbaka.”

Hon ser på mig med ett drag av misstänksamhet.

“Vad du hittar på. Inte får du skoja om sånt.”

Jag följer henne in och Eivor sitter där vid bordet. De ser en lång stund på varandra och Eivor säger:

“Ja. Jag har kommit tillbaka. Det är jag. Jag är inget spöke. Det är inte något du inbillar dig. Var inte rädd. Jag ska förklara senare. Kom till mig nu.”

Hon reser sig. De kramas. Men Ylva är nära att svimma. Jag får dem att sätta sig tillsammans i vår soffa.

“Men hur! “ säger Ylva. “Det kan ju inte vara sant!”

Jag berättar för henne hur Eivor krupit ner hos mig i sängen under natten, att jag trodde att det var en dröm och att jag inte förrän på morgonen, då hon fortfarande var kvar, insåg att det var verklighet.

“Jag förstår inte hur det är möjligt”, säger jag. “Jag vet inte var hon har varit.”

“Jag ska berätta det”, säger Eivor.

“Ja, men inte nu. Vi måste försöka handla någorlunda förnuftigt. Jag ska ringa till Peter och försöka få honom att förstå

att något väldigt viktigt har hänt men att jag inte kan berätta det i telefon utan att han genast måste ta bussen hit. Sen, när vi alla är samlade, vill jag att du berättar var du har varit.”

“Ja, det blir nog det bästa.”

Peter bor kvar i Limhamn. Liksom Ylva lever han ensam. Han går helt in för sin konst

“Kan du inse nu, att det faktiskt är sant?” frågar jag Ylva. Jag ser att hon är på väg att börja gråta.

“Jag klarar det inte”, säger hon. “Jag förstår ingenting. Jag vet inte vad som händer med oss.”

“Det händer ingenting med oss”, säger Eivor och smeker henne och försöker trösta henne. “Det är bara som det var förut. Visa mig nu ditt nya hem. Hundarna har jag redan träffat. Och sen följer jag dig till stallet och hjälper dig med hästarna.”

“Men du är ju rädd för hästarna.”

“Inte nu längre. Jag är inte längre rädd för någonting.”

Då de har gått ut ringer jag till Peter. Han vill veta vad som hänt, förstås.

“Det är ingenting tråkigt, ingenting alls att oroa sig för. Men du måste komma hit så snart du kan.”

“Har du vunnit på lotteri? “

“Nej, det är ännu bättre.”

Han lovar att ta nästa buss och att ringa på mobilen så att jag kan hämta honom vid busshållplatsen ute vid stora vägen.

“Det är så vackert här”, säger Eivor igen, då hon kommer från stallet.

“Ja, och jag är glad för att jag städade i går fastän jag inte visste att du skulle komma.”

“Och hur har du klarat det med maten?”

“Ganska bra. Men jag äter bara en gång om dagen, vid femtiden. Hoppas över lunchen. Ibland köper jag frysta färdigrätter men annars lagar jag till något själv. Fast jag har en begränsad matsedel och jag har så gott som blivit vegetarian som Peter. Etisk vegetarian, jag står inte ut med hur djur behandlas. Men jag äter fisk ett par dagar i veckan, Alaska pollok eller strömming.

“Verkar litet trist.”

“Ja, men jag dricker lådvin till maten... fanns det sånt när du var här? Det är inget roligt att lägga ner för mycket tid på matlagning, när man är ensam. Men ibland har jag längtat efter de middagar du lagade till och hur festligt vi hade det. Fast det har nog varit nyttigt för mig att klara mig själv. Nu ska jag hjälpa till mycket mer i hushållet. Jag är duktig på att baka kumminlimpa. Och jag ska sköta städningen.”

Peter ringer på mobilen och jag hämtar honom med bilen vid busshållplatsen, det är omkring tre kilometer dit genom skogen.

“Vad är det som har hänt?” frågar han.

Jag kan inte berätta det för honom, han skulle naturligtvis tro att jag tappat förståndet, plötsligt blivit senil eller haft en hjärtattack.

“Det är något väldigt underligt”, säger jag. “Du skulle inte tro mig. Du måste se själv om en stund.”

När vi kommer in och han ser Eivor reagerar han precis som Ylva – blir stående som förlamad.

“Ja, hon har kommit tillbaka”, säger jag. “Det bara är så.”

Eivor tar honom i sin famn. Han är spänd och stel, men slappnar så av och kramar henne försiktigt.

Jag har några påsar räkor i frysen och en flaska grekiskt retsina i kylen – har tänkt festa på det någon gång men har inte kommit mig för, har väntat att någon skulle komma på besök. Nu plockar jag fram räkorna och tinar dem, hittar ännu en flaska vitt vin i skåpet. Ylva har kommit in sedan hon blivit klar med hästarna och har gett hundarna och katterna kvällsmat. Eivor hjälper mig att duka fint och jag tänder de fyra ljusen jag alltid har på bordet men som sällan brinner.

“Du lovade berätta var du har varit”, säger jag.

“Jag ska försöka men jag förstår inte alltsammans. Jag minns att jag var mycket sjuk och att du var hos mig hela tiden på sjukhuset. Jag minns också att jag fick komma hem, men jag var väl inte vid medvetande då. Jag minns inte att jag dog. Och egentligen dog jag nog inte. Jag fördes kanske bara in i en annan dimension. Men det skedde inte plötsligt. Under en tid tyckte jag att jag var kvar hos er.”

“Vi brände dig ju. Och vi spred din aska i havet”, säger Ylva.

“Det var bra att ni gjorde det, det var så jag ville ha det. Men

det var bara min kropp. Jag hade lämnat den. Fastän kroppen förintades egentligen inte heller. Atomerna kan aldrig förintas, de är eviga, ändrar bara form och karaktär. Som du skriver i din bok, Tord.”

“Så du har alltså läst boken?”

“Jag var ju med dig då du skrev den. Den vintern då det var så mycket snö. Jag tror att jag gav dig en del tankar, som du skrev ner.”

“Men lämnade du mig alltså sedan också i dina tankar? Jag har aldrig lämnat dig i mina tankar.”

“Det vet jag. Och det är nog därför jag har kunnat komma tillbaka.”

“Men var har du varit?”

“Det var i varje fall inte som David beskrev det. Det var mer som du trodde.”

“Ja, jag ville ju inte att du skulle bli någon ängel.”

“Jag minns inte så mycket. Bara att jag längtade efter er. Och att tiden gick väldigt snabbt, jag har svårt att förstå att det har gått fem år, för mig var det bara som kanske fem veckor- Eller fem dagar.. Jag var alldeles ensam. Men jag var alltså ändå lycklig, utom det att jag ville att ni också skulle vara vara där.”

“Var det inga andra människor där, menar du?” frågar Peter.

“Nej. Jag kunde kanske ana att de fanns, men jag funderade inte mycket på det. Det var som om jag var innesluten i en oändlighet av medvetande.”

“Fanns där inga djur heller?” frågar Ylva.

“Jo. Men jag vet inte om de fanns i verkligheten eller bara som drömbilder från livet på Jorden. Det var hjortar och rådjur, hundar och katter och jag såg också giraffer och elefanter Som när vi var i Kenya.”*

“Hur såg det ut där?” frågar Peter. “Som på Jorden?”

“Det var mycket vackra landskap, fullständig stillhet och harmoni. Där fanns frukter att äta och friskt vatten att dricka. Men det var inte som att vara på Jorden, det var något helt annorlunda som jag inte kan beskriva. Det kanske klarnar för mig nu när jag är tillbaka. Det var kanske ett annat universum. Jag skall berätta om jag får mera klarhet. Men egentligen har det inte så stor betydelse längre. Nu när jag är tillbaka.”

“Men hur kom du tillbaka?”

“Det förstår jag inte heller. Bara att jag plötsligt befann mig på Jorden och i min egen kropp, fast det var som en ny kropp. Jag var i trädgården till huset där vi bodde. Men nästan alla växter där var borta, det var bara en stor gräsmatta. De gamla knotiga äppelträden, som bar så mycket frukt, var nerhuggna Alla buskar, den stora doftrosen och den gamla rosbusken vid väggen. Och ginkoträdet, som vi var så stolta över. Jag kunde inte tro att du hade gjort det.”

“Det hade jag inte. Och ginkoträdet hade jag grävt upp och räddat. Det är vårt vårdträd här på gården.”

“Jag kände ändå igen huset, fast det fått några underliga

tillbyggnader. Då jag gick runt och ringde på ytterdörren kom en främmande kvinna och öppnade och jag förstod att du hade flyttat, tyckte det var underligt att jag inte visste det. Hon trodde att du nu bodde i Björka och jag visste ju var det var. Det var redan kväll men det är ljus länge nu på sommaren, så jag gav mig av till fots. Jag gick till Vomb, där Ylva bodde, men det huset var rivet. Då gick jag genom skogen till Björka och när jag såg det här gula huset från kyrkan och hästarna i en hage utanför förstod jag att det var där ni bodde båda två. Och jag såg monogrammet i järnsmide på husgaveln, det stiliserade dubbel-W:et. Sen gick jag bara in, för dörren var olåst, och eftersom det var sent hade du gått och lagt dig så jag klädde av mig och kröp ner i sängen hos dig.”

“Att inte hundarna skällde”, säger Ylva.

“Nej. De kom nerför trappan och kände igen mig och var väldigt glada.”

Vi är alla tysta en lång stund, medan vi äter räkorna. Sen vill hon veta allt om vad Ylva och Peter har gjort. Ylva berättar om sina hästar, hundar och katter och om hur lycklig hon är här i Björka. Och Peter berättar om sina målningar och om hur han nu arbetar mycket med datorn, gör bilder och filmer. Och att han har fått fina recensioner särskilt för filmerna, som visats på flera festivaler i Europa. Han bor kvar i sin lilla lägenhet i Limhamn och hyr en ateljé i ett konstnärskollektiv.

“Det är precis som när du var här”, säger han.

Eivor har på sig den fina ljusblå fritidsdress med broderier, som vi klädde henne i då hon var död. Hon har ingenting alls med sig.

“Jag har sparat nästan alla dina saker”, säger jag. “Men inte kläderna. Dem lämnade vi till Erikshjälpen. Nu måste du köpa nya.”

Ylva tar med sig Eivor till ett stort köpcentrum i Lund. Men först skjutsar de hem Peter till Malmö och tittar på alla de nya målningarna i hans ateljé och dem han nu arbetar med.

De hittar allt Eivor behöver, åtminstone tills vidare, både kläder och skor, och då de kommer hem har hon nya kläder på sig.

“Jag träffade en kompis”, säger Ylva. “Hon frågade vem jag hade i sällskap och jag sa att det var min moster.”

Ylva går att sköta hästarna. Eivor och jag sitter i den lilla trädgården och njuter av den ljusa försommarekvällen och vi hjälps sedan åt att laga till en kvällsvard av det jag har i kylan och frysen. Vi bäddar nytt i de dubbla sängarna, och hundarna finner sig snällt i att inte längre ha ensamrätten till hennes säng.

“Det är så skönt att vara hemma igen”, säger Eivor. “Men samtidigt är det som om jag aldrig har varit borta.”

“Jag känner det likadant”, säger jag. “Du har aldrig varit borta.”

Det är fredagskväll och vi är båda trötta. Först då hon klätt av sig upptäcker jag det:

“Du har fått tillbaka brösten”, säger jag. “Du är fantastiskt vacker.”

“Ja, jag sa dig att jag har fått en ny kropp. Den gamla var ju full av cancer. Den var ingenting att ha.”

På sovloftets snedtak har jag satt upp en rad med stora färgbilder av Eivor, som jag hittat bland alla diapositiv och printat fram genom datorn. Det är bara nakenbilder – de visar henne naken på en sten i sjön Immeln, då vi var ute och paddlade, som en nympf i vågorna i Puerto Vallarta på Mexicos Stilla havskust, solande på några strandklippor på Ven och flera bilder från vårt ställe i Italien. Några av dem är litet vågade och de som sett dem har snabbt tittat bort utan att ställa några frågor, men jag har inte haft något emot att de sett dem eftersom jag varit så stolt över dem och Eivor. När jag låg i sängen hade jag dem framför mig.

Alla de bilderna togs innan hennes bröst opererades bort. Hennes skapnad är fulländad och det är så jag har minns henne. Hon förlorade sedan båda brösten i en operation och tycktes acceptera den förlusten fastän den måste ha orsakat henne mycken vånda.

När Eivor nu ser bilderna blir hon inte alls förtörnad utan road.

“Jag ska ta ner dem”, säger jag. “Jag behöver dem inte längre då du är tillbaka.”

“Om du vill”, säger hon. “Du kan ju sätta upp andra bilder i stället. Från Irland och Italien och från resor vi gjorde tillsammans.”

Hon somnar lugnt men själv ligger jag vaken en stund och försöker reda ut vad som hänt, att det inte är en dröm att hon ligger bredvid mig. Och att familjen är återförenad.

Ylva är 54 år men ser mycket yngre ut, men för både mig och Eivor är hon på sin höjd 30. Det är likadant med hennes bror, som är sju år yngre, och jag tror att detta är en rätt vanlig benägenhet hos föräldrar: att aldrig riktigt fatta att barnen för länge sedan blivit vuxna. Fast vår familj kanske ändå är ovanlig eftersom varken Ylva eller Peter bildat egna familjer och vår familjegrupp aldrig splittrats förrän när Eivor dog... men nu är hon tillbaka. Ibland har jag föreställt mig att vi har byggt upp en mur omkring oss, men att den muren har många dörrar mot yttervärlden, de flesta öppnade av Ylva och Peter. Eftersom jag är medveten om det hot som Jordens tilltagande överbefolkning innebär – något som är närmast tabubelagt i samhällsdebatten – är jag tillfreds med att inte ha några barnbarn. Under min levnad har Jordens befolkning ökat från 2 miljarder till 7 miljarder.

Som de flesta småflickor – och många småpojkar – var Ylva ytterst förtjust i djur. Hund har vi alltid haft men dessutom hade hon möss och marsvin och fiskar innan hästarna kom in i hennes

liv. Varken jag eller Eivor hade något intresse för hästar. De båda gånger jag av omständigheterna tvingats sätta mig på en hästrygg – en gång i Mexico och en annan gång på söderhavssön Eua – hade det slutat med att jag trillat av och jag hade ingen lust att försöka mig på det någon mer gång. Eivor tyckte att Ylva lade ner alldeles för mycket tid och pengar på sin häst och dessutom utsatte hon sig ständigt för faror. En gång, då Eivor och jag bodde på Irland, hade hon blivit lilla trampad av sin väldigt stora häst Frasse. Men djuren kom att betyda alltmer för henne och det måste vi godta. Fast Eivor hade nog svårare för det än jag.

Sedan Ylva och jag köpte gården tillsammans och flyttade dit kom jag snart att inse att hästar är härliga djur, men jag hade stor respekt för dem. Jag tittade till dem i hagarna ibland, då Ylva var på jobbet, såg till att de hade vatten och gav dem varsin portion hö på eftermiddagarna. Ylva tillbringade en stor del av sin fritid i stallet och då var också alla hennes hundar med.

Sedan hon kom tillbaka gladdes Eivor åt hästarna – det var ju svårt att tänka sig gården utan dem på någon av hagarna, de var ett par stiliga djur. Ofta gick Eivor till stallet för att hjälpa Ylva med att fylla deras vattenskålar och ge dem deras ransoner av hö. Men på sommaren var det inte så mycket arbete med dem – de gick ute dygnet runt och mådde bäst av det.

Vi dåsar länge på lördagsmorgonen och dricker sedan kaffe ute på den lilla terrassen. Vädret är fortfarande lika soligt och skönt.

Ylva har gett sig ut på en ridtur med Gazell, den snällaste hästen. Peter är på jobbet – han har deltidsjobb på Konsthallen i Malmö men skall fråga om han kan ta ut en veckas semester, så att vi alla kan vara tillsammans en tid – Ylva tänker göra likadant.

“Det var bra att du kom tillbaka just nu på försommaren”, säger jag. “Vintrarna har varit förfärliga sedan du for din väg. Mycket snö och mycket kallt. Det var nog inte så där du var.”

“Nej, jag har inget minne av kyla och snö där. Men jag minns förstås alla vintrar vi upplevde tillsammans, hur långa vi tyckte de var och hur vi längtade till våren.”

Klockan i den lilla kyrkan börjar ringa. Den ligger på backen alldeles ovanför vårt hus, kyrkogården gränsar på två sidor mot våra hagar. Det är en av de äldsta medeltidskyrkorna i Skåne med tjocka, vitmenade murar, men den saknar torn – klockan hänger på vinden och när den ringer öppnas några gluggar i taket. Det skall tydligen bli bröllop och bilar kommer och parkerar där på kyrkbacken.

“Det är en skillnad på den här byn och vår by på Irland”, säger jag. “Här finns inte den nära kontakten mellan människor som vi upplevde där. Jag känner inte många av byborna. Det kanske är mitt eget fel. Jag har överhuvudtaget ganska få vänner. Många har gått bort, en del alldeles för tidigt. Men att jag inte umgås med någon i byn kan vara en fördel nu, när du är tillbaka. Ingen kommer att märka något. Och ingen känner ju dig. Om de ser en ny kvinna på gården eller tillsammans med mig i bilen

kommer de kanske att prata om det. Vi kan hitta på vilken förklaring vi vill.”

“Du kan ju ha gift om dig.”

“Ja, det kan de gärna få tro, fast jag aldrig har haft en tanke på det. Vi måste vara försiktiga under några veckor, hålla oss för oss själva. Sen får vi försöka lösa det på något sätt, jag vet ännu inte hur.”

Eivor är mer av stadsmänniska än jag och hade trivts bra under de år vi bodde i Malmöstadsdelen Limhamn. Men hon hade också funnit sig helt tillrätta i byn Ballyfad på Irland, där vi bodde i sex år. I Veberöd, där vi hamnade då vi flyttade tillbaka till Sverige, hade hon aldrig trivts. Det hade för övrigt inte jag heller, men vi tyckte om vårt hus och vår trädgård, som vi så småningom kunde ge en irländsk karaktär.

I Björka kände hon sig dock genast som hemma. Hon hade mycket att göra både inne och ute. Och när Ylva ännu en gång råkade ut för en ridolycka – hon kastades av sin unga och ostyriga häst Nychelle och bröt ett höftben – var hennes mamma till hennes hjälp, precis som då Ylva långt tidigare hade brutit lårbenet och Eivor reste hem från Irland för att bistå henne.

Flera gånger tog Eivor bussen till Malmö för att träffa Peter, handla en del och se hur staden förändrats sedan vi bodde här. Det var visserligen litet riskabelt – hon kunde möta någon av våra gamla vänner där. Men om hon då nonchalerade dem måste de, resonerade vi, ganska säkert tro att de tagit miste... det kunde

ju inte vara Eivor även om hon var mycket lik henne. Och ingenting inträffade.

Då det ringde i telefonen kunde Eivor naturligtvis inte svara. Men vi skaffade varsin liten mobil för att alltid kunna hålla kontakten med varandra och det var förstås bara jag, Ylva och Peter som hade hennes nummer.

Vi kunde nu fullfölja de tankar som Eivor en gång uttryckte, där hon låg i sjukhussängen:

“Om jag klarar det här, Tord, ska vi vara snälla mot varandra.”

Men vi måste leva ett hemligt liv. Vi lämnade sällan gården.

En dag hände dock något som kunde ha blivit kritiskt. Det var mötet med min vän Carl-Gustav, kallad Cege, författare och motorcykelentusiast. Vi har under flera år samarbetat om olika bokprojekt. Jag hörde det karakteristiska puttrandet från hans Harley-Davidson, då han kom nerför backen och svängde in på vår gårdsväg, men Eivor var i trädgården på andra sidan huset och jag kunde inte varna henne. Hon kom ut ur dörren samtidigt som Cege öppnade grinden efter att ha parkerat motorcykeln. Det gick alltså inte att dölja sanningen för honom, men jag hade ingen aning om hur han skulle reagera.

Han tvärstannade då han mötte hennes blick.

“Hej!” sa Eivor.

Cege verkade förstummad, något mycket ovanligt för honom, men sa sedan:

“Du måste vara Eivors tvillingsyster. Jag visste inte att hon hade en tvillingsyster.”

“Det har jag inte heller”, sa Eivor. “Jag är Eivor.”

“Skämta inte om det”, sa Cege. “Det är fantastiskt hur lik du är Eivor. Enäggstvillingar förstås.”

Han följde med oss in och vi satte oss vid köksbordet.

“Underligt att Eivor aldrig nämnde om det”, sa Cege. “Jag visste att hon hade en syster men inte att det var en tvillingsyster. Otroligt!”

“Det är mycket mer otroligt än du kan föreställa dig”, sa jag. “Om jag hade vetat att du skulle komma hade jag kanske försökt förbereda dig. Det är så att Eivor har kommit tillbaka.”

“Jaha”, sa Cege. “Du är alltså den du tycks vara. Eivor. En fullständig orimlighet. Men om du nu är Eivor minns du kanske var det var för mat ni fick då ni åt lunch hos oss i Järrestad några månader innan du dog.”

“Det minns jag faktiskt”, sa Eivor. “Det var en mastig lammgryta, mycket god. Och avocadosallad och ett rödvin, som du hade köpt i Tyskland för att visa att tyskarna inte bara brygger vitt vin och öl. Sen fick glass med hjortronsylt till efterrätt och tiramasu till kaffet.”

Cege var uppenbarligen rätt häpen.

“Och sen, när vi återgäldade besöket i Veberöd, hade Britt-Marie med sig några plantor från vår trädgård. Vad var det för plantor?”

“Det var ett par bolltistlar, som fjärilar älskar. Och några tradescantiaplantor som förökade sig bra i vår trädgård redan första sommaren. Dessutom fick vi en Paddys irländska whiskey som ni hade köpt i Travemünde.”

“Ni har förberett det här skämtet väldigt bra”, sa Cege. “Men jag tycker inte det är särskilt lyckat.”

“Jag inser att det är så gott som omöjligt att få dig att försöka förstå”, sa jag. “Låt oss alltså godta din förklaring: det är Eivors tvillingsyster.”

“Jag heter Ingvor”, sa Eivor som genast insett hur jag hade tänkt. “Och Eivor var min enäggstvilling. Men vi gick skilda vägar och möttes ganska sällan under hennes levnad. Jag bodde kvar i Umeå, vår födelsestad.”

Så blev det alltså. Cege fick leva i tron att han mött Eivors tvillingsyster och skulle säkert berätta det för sin hustru Britt-Marie, då han kom hem. Vi hade inga gemensamma vänner och risken att mötet med tvillingsystemen skulle spridas var mycket liten. Jag var inte riktigt på det klara med vad han tänkt om mitt försök att berätta om Eivors återkomst. Förmodligen tog han det som ett bevis på överdriven fantasi från min sida och ett dåligt skämt. Vi talade om andra saker under några timmars samvaro, mest om den bok Cege vid den tiden var strängt upptagen med att skriva. Hans författarskap är mycket ovanligt och under de perioder då en ny bok tar form är hans tankar helt upptagna med det.

En annan gång kom våra gamla vänner Edvard och Jonna på besök. De hade ringt i förväg, men det var inte mycket vi kunde göra. De hade hållit kontakt med mig efter Eivors död och hälsat på i Björka flera gånger. De är båda några år äldre än oss men mycket aktiva. Vi hade skilda utgångspunkter i livet – de var båda övertygade ateister, tänkte alltid realistiskt, avskydde all vidskepelse, dit de också räknade alla religioner. De ägnade sig aldrig åt några fantasier, avfärdade definitivt alla tankar på ett liv efter döden. De var benhårda och kompromisslösa i sina åsikter. Men våra samtal rörde sig alltid om vardagsnära ting och vi undvek att råka in i diskussioner. En del intressen, som till exempel trädgårdsskötsel, hade vi ändå gemensamt.

Att de skulle acceptera Eivors återkomst föreföll uteslutet, men deras snabba reaktion var ändå oväntad. Jag mötte dem på gården, välkomnade dem och sa:

“Ni kommer att utsättas för en överraskning. Jag hoppas att ni inte chockas, att ni inte missförstår det eller blir rädda. Det är så att Eivor har kommit tillbaka.”

Eivor kom ut på förstubron och sa:

“Välkomna! Så roligt att se er igen.”

Edvard reagerade ögonblickligen:

“Kom”, sa han till Jonna. “Vi åker genast hem igen.”

De gick till bilen, körde ut på vägen och försvann. Vi såg dem aldrig mer.

Efter några månader förstod vi att situationen kunde bli bekymmersam. En död människa kan inte komma tillbaka. Eivor var dödförklarad, kaptenen på räddningsbåten som tog oss ut på Östersjön för att sprida hennes aska hade skrivit under en förklaring att så hade skett, hon var alltså både död och begravnen. Hon var struken ur alla register, pensionsutbetalningarna hade naturligtvis omedelbart avbrutits. Hon existerade inte längre.

Några gånger gjorde vi bilresor tillsammans. En gång körde vi till Berlin – tog färjan från Trelleborg till Travemünde – och hade några spännande dagar där. Vi hade firat nyår där en gång långt innan muren föll och då det gick tåg från Malmö genom Östtyskland och Östberlin till Västberlin på andra sidan muren. Hemresan gjorde vi nu genom Danmark. Jag hade sparat hennes pass, som fortfarande var giltigt några år och när vi var utomlands kunde det hända att de ville se passen på hotellen – vid gränserna behövdes de ju inte längre. Utanför Sverige existerade hon verkligen. Men alltså inte i Sverige.

Hon var också utestängd från alla samhällsliga tjänster och förmåner. Hon kunde inte anlita sjukvården. Hon kunde inte skaffa sig ett betalkort. Hon fick ingen pension – retroaktivt för fem år skulle det eljest ha blivit en försvarlig summa.

Den enda värld som var öppen för henne var cybervärlden. Hon kunde utan problem surfa på min dator. Om hon ville skulle hon kunna skaffa sig en egen emejl-adress och ansluta sig till de “sociala sajterna”, Facebook, Twitter och andra. Där brydde man

sig inte om personnummer och sådant, där härskade inga orubbliga regler.

Att försöka ändra på det, att åter få henne folkbokförd, var naturligtvis meningslöst. Det skulle vara alldeles omöjligt att övertyga myndigheterna om att hon hade återvänt. Hade vi försökt skulle vi ha riskerat ett avslöjande av hemligheten. Någon journalist skulle ha kunnat snappa upp det och antingen drivit gäck med oss eller skapat sensation, vilket skulle ha gjort vårt liv outhärdligt. Risker för att folk skulle ta Eivors återkomst på allvar var större än att de skulle betrakta den som ett skojeri – nya förvirrade och fanatiska sekter skulle till exempel kunna uppstå med henne som centralfigur som en gudomlig budbärare, och snabbt sprida sig över hela världen. Vi skulle ha fångats i ett moras av lögner och vidskepelse.

Så vi avstod från att göra något försök att få Eivor folkbokförd. Vi hade det bra tillsammans, men på längre sikt skulle allt fler praktiska problem dyka upp och vi kunde inte finna någon lösning.

En kväll kommer vi – båda i samma ögonblick – att tänka på David, den irländske präst som kom till henne för att ge tröst då hon låg sjuk, som sedan kom för att förätta begravningen, askspridningen ute till sjöss, och som efter hennes död var ett oundgängligt stöd för mig. Kanske skulle han nu kunna förstå att hon hade kommit tillbaka, kanske kunde han hjälpa oss att reda ut situationen?

David är kyrkoherde i Kilternan, en protestantisk församling med en mycker vacker kyrka i utkanten av Dublin, men när vi bodde i Ballyfad var han kyrkoherde i kuststaden Arklow och i två andra, mindre församlingar. och han och hans hustru Isabel blev våra nära vänner. Vi besökte den stora kyrkan i Arklow så gott som varje söndag för att delta i gudstjänsten och lyssna på hans predikningar, som alltid var väl förberedda. Han var starkt engagerad i församlingsarbetet och han var dessutom en av de ledande i den irländska lepramissionen och gjorde ofta resor till Indien, där de drev skolor och sjukhus.

Jag ringer honom.

“Jag har råkat in i en omöjlig situation”, säger jag. “Jag kan inte förklara för dig nu, men du måste komma hit. “

Han är naturligtvis frågande. Men han har tid för en kort resa efter några dagar. Jag hämtar honom på Kastrup och under resan hem försöker jag förbereda honom.

“Du kommer att ställas inför något alldeles obegripligt”, säger jag. “Hur du reagerar kan jag inte veta, men jag tror att du är den enda människa i världen som jag kan avslöja vad som hänt för. Utom, förstås, Ylva och Peter, som också är berörda. Du var en av de sista som talade med Eivor.”

“Eivor?” säger han. “Är det här något som berör henne? Så kan det inte vara.”

Vi är nästan hemma. Jag svänger in på gårdsvägen.

“Jo”, säger jag. “Hon har kommit tillbaka.”

Då vi kommer in på kullerstensgården står hon där på förstubron och ler mot David. Han stannar till, förbluffad, men går sen fram mot henne.

“Du är Eivor”, säger han.

“Ja”, svarar hon. “Jag har kommit tillbaka.”

Hon ger honom en kram. Han är litet stel och fortfarande förbluffad, även om han försöker dölja det. Vi går in tillsammans och sätter oss vid köksbordet, där Eivor dukat fram kaffe. De kan inte släppa varandras blickar.

“Du var bränd till aska”, säger David, “och vi spred askan i havet. Ändå är det du som sitter här, jag måste acceptera det som ett faktum. Herrens vägar är outgrundliga.”

“Du sa mig att hon hade blivit en ängel i himlen”, säger jag. “Men så var det inte.”

“Är du en ängel?” frågar han henne.

Hon skrattar glatt.

“Nej, det är jag inte. Jag är en människa precis som ni.”

Vi är tysta en lång stund, dricker vårt kaffe. David är fylld av tankar, som han försöker få ordning på. Till slut säger han:

“Jag förstår. Du är ingen ängel. Men du måste berätta. Var har du varit?”

Eivor berättar det hon tidigare berättat. Att hon inte riktigt vet vart hon kom då hon dog, men att hon tror att det var i en annan dimension och att hon kanske i själva verket var kvar på Jorden. Hon berättar hur hon kom tillbaka, hur hon hittade mig.

“Där du var”, säger David, “var kanske himlen. Men den var inte riktigt som jag hade föreställt mig den, sådan den beskrivs i Bibeln.”

“Men kanske som jag hade föreställt mig den”, säger Eivor.

“Det som jag inte förstår är varför du tilläts komma tillbaka. Det är bara en människa tidigare, som har fått göra det, och det var Jesus.”

“Men han var ju bara tillbaka en kort stund”, säger jag. “Sen gav han sig av igen med löfte om att återkomma. Fast det där är ju bara myter, det måste också du, David, inse. Eivors återkomst är ingen myt, den är verklig.”

“Det måste finnas någon mening med det”, säger David. “Gud gör ingenting meningslöst.”

“Gud...” säger jag. “Jag grubblade mycket om Gud, då jag skrev boken om Eivors död. Men jag kom inte till någon klarhet. Jag har blivit alltmer bunden vid vetenskapliga fakta.”

“Jag har nog alltid trott på himmelriket”, säger Eivor. “Och du, David, bekräftade den tron, fast det kanske inte var precis som du beskrev det. Och Gud mötte jag aldrig, nu är jag inte längre säker på att han finns. Men det var i varje fall underbart.”

“Mötte du ingen annan människa där?”

“Nej, bara alla möjliga djur.”

“Du måste ha känt dig ensam?”

“Nej, inte alls. Jag väntade bara på att Tord också skulle komma. När han inte kom... det gick ju fem år fast där var tiden

annorlunda, som om den inte fanns... då tänkte jag att jag måste återvända.”

“Du talade om en annan dimension”, säger David. “Vad menar du med det?”

“Ingenting. Det är egentligen Tord som talat om andra dimensioner, han vill ha någon förklaring.”

“Men vill inte du det?” frågar jag.

“Nej, egentligen inte. För det finns ingen förklaring. Det står långt utanför vår fattningsförmåga. Jag är tillbaka nu, det är allt som betyder något.”

“Du har säkert alldeles rätt. Det står utanför vår tankeförmåga.”

“Jag tror ändå att du var i himlen”, säger David. “Men himlen är naturligtvis bara ett antagande, ett förklaringsförsök, och för mig som präst en möjlighet att ge människor lisa. Jag kan också förstå tanken på flera dimensioner. Och jag förstår att Eivor verkligen inte har något behov av en förklaring.”

Vi kommer in på det som kanske kan kallas Eivors existensiella problem.

“Det är det som bekymrar oss”, säger jag. “Hon kan inte ha kommit tillbaka – den möjligheten finns helt enkelt inte. Ingen annan än hon själv, jag, Peter och Ylva och nu också du vet att det faktiskt har skett. Ingen annan skulle tro på det. Hennes liv måste vara hemligt. Hon är struken ur alla register, hon kan inte bli folkbokförd igen. Hon riskerar hela tiden att möta människor

som känner igen henne och kanske blir skräckslagna, betraktar henne som en vålnad. Hon kan inte få tillbaka sin identitet. Men vi tänkte att du ändå kanske kan finna en lösning, eller i varje fall ge oss några råd.”

David sitter tyst i djupa tankar.

“Det kanske finns en möjlighet”, säger han sedan. “Men jag måste fundera mer på det. I morgon bitti kanske det har klarnat för mig – jag brukar vid sällsynta tillfällen få ett slags uppenbarelser under sömnen. Jag tror att det är Gud som ingriper på det sättet... ja, jag tror på Gud och den tron är orubblig.”

“Det inser jag naturligtvis”, säger jag. “Men om Gud nu har skickat Eivor tillbaka till Jorden borde han också se till att hon blir folkbokförd här på nytt.”

Nästa dag – åter en frisk och solig morgon – då vi alla tre sitter vid frukostbordet säger David:

“Ja, det har klarnat en del för mig. Det finns nog en lösning.”

Sen redogör han för hur han har tänkt sig det och hur han är beredd att ljuga och förfalska för att ge Eivor också hennes officiella liv tillbaka och att han inte kommer att känna de minsta samvetskval för detta därför att – som han säger – Guds lagar står över världsliga lagar och det han är beredd att göra klargjordes i en uppenbarelse under natten.

Som kyrkoherde i Kilternans församling i Dublin har han, berättar han, naturligtvis hand om alla personregister, födelsebok

och dödsbok. Han kan gå in i födelseboken och helt enkelt lägga till en födelsedag där: flickebarnet Eivor, fast kanske med ett irländskt namn, född den 11 november 1934, Eivors verkliga födelsedatum. Han kan också uppfinna föräldrarnas namn, risken att någon någonsin skulle kontrollera noteringarna i boken är så gott som obefintlig. Krångligare än så skulle det inte vara, menar David. Han kan ordna ett personbevis för Eivor. Vi reser till Irland och han viger oss i prästgården. Ingen känner oss i Kilternan, de gånger vi var där lämnade vi sällan Davids och Isabels hem annat än för utflykter till Dublin. I och med giftermålet blir Eivor svensk medborgare och när vi återvänt hem kommer hon automatiskt in den svenska folkbokföringen som min maka.

“Det låter alldeles för enkelt för att kunna fungera”, säger jag. “Det måste finnas en hake någonstans.”

“Haken”, säger David, “är naturligtvis att ni måste fortsätta att leva ett avskilt, hemligt liv. Eivor kan inte riskera att möta vänner, släktingar och andra, som känner igen henne. Det skulle så småningom spridas att något underligt pågår. Ni skulle aldrig kunna känna er helt säkra. I varje fall inte om ni bor kvar i Sverige.”

“Du menar alltså att vi måste flytta utomlands igen?”

“Ja, för att säkra Eivors identitet. Jag ser ingen annan lösning. Och jag skulle föreslå att ni flyttar till Irland. Det var ju ert hemland under sex år och ni trivdes gott där.”

“Men jag vill inte flytta igen!” utbrister Eivor. “Jag vill bo här i Björka.”

“Risken att möta bekanta finns också på Irland”, säger jag. “Vi fick fler vänner där än vi någonsin har haft i Sverige. Och de vet att Eivor dog. Det stod till och med vackra minnesord om henne i The Irish Times – det var Richard Miller som hade skrivit dem.”

“Ja, ni kan naturligtvis inte flytta tillbaka till Ballyfad. Men det finns många andra liknande byar på Irland där ni snabbt skulle få nya vänner. Och det finns förstås andra alternativ, andra länder.”

“Jag vill bo här!” säger Eivor igen.

Hennes ögon har tårats.

“Bli inte ledsen”, säger jag. “Det enda som betyder något är att vi är tillsammans igen, att du har kommit tillbaka.”

Åter en härlig, solig dag. Vi har en del sysslor med djuren. David trivs ypperligt med att hjälpa till. Vi tar alla tre en lång promenad i skogen med hundarna, både våra två och Ylvas flock på fyra. David följer med mig in till Sjöbo för att handla.

Men vi grubblar naturligtvis alla också på morgonens samtal och de problem – byråkratiska problem – som uppkommit då Eivor kommit tillbaka. Jag hittar lagen om svenskt medborgarskap på nätet och finner att det inte alls är så att den som gifter sig med en svensk medborgare automatiskt blir svensk medborgare. Det kan inte ske förrän efter tre års bevisad samlevnad. På kvällen nämner jag det för David.

“Men du kan ju i stället bli irländsk medborgare”, säger David.

“Det tar också tre år, jag kollade det. Och en förutsättning är att vara bosatt på Irland och förklara sig vilja bli kvar där.”

På kvällen fortsätter vi morgonens samtal, David, Eivor och jag. Ylva är också med och vi berättar för henne om Davids förslag till lösning.

På eftermiddagen, då Ylva kommit hem från jobbet, har hon, berättar hon, fått besök av sin vän Albert, som bor i utkanten av byn och liksom hon har hästar som sitt stora intresse. Han stötte samman med Eivor på stallbacken. Han har träffat Eivor några gånger och då han nu mötte henne blev han förbluffad.

“Det är min andra moster”, skyndade sig Ylva att säga. “Hon heter Rut.”

“Du är väldigt lik din syster”, sa Albert.

“Ja, jag vet”, sa Eivor. “Det händer ofta att folk tar oss som tvillingar. Men jag är två år yngre.”

Albert, som är en vänsäll människa, tycktes godta det, även om han inte helt lyckades dölja sin häpenhet.

“Om David kan ordna det på det sättet tycker jag det är bra”, säger Ylva då vi berättat om planen. “Men det blir ju ändå så att vi hela tiden kan råka ut för sådana situationer som då Eivor mötte Albert i dag. Det blir olidligt i längden.”

“Jag tror”, säger David, “att ni åter måste skiljas från varandra, att Tord och Eivor måste flytta tillbaka till Irland. Kan

du inte tänka dig att göra det, Eivor?”

Eivor tänker efter en god stund och säger sedan:

“Jo, det kan jag. Jag förstår att vi inte kan bo kvar här i hemlighet. Jag skulle komma att känna mig som ett spöke.”

“Du måste nog byta namn”, säger David. “Eivor finns inte på irländska.”

“Imogen”, säger Eivor. “Det tycker jag är ett fint irländskt namn. Eller Ruth, för det är ju mitt andra namn.”

“Vad du får för efternamn vet jag inte. Jag får hitta något i kyrkboken som är lämpligt. Men det spelar ingen roll alls vad du heter i papperen, du är fortfarande den du är nu”.

“Det finns ju andra länder, dit vi kanske skulle kunna flytta, säger jag. “Till exempel Italien.”

“Nej”, säger Eivor. “Vi hade underbara dagar där med barnen, i vår lägenhet i Lido di Volano. Och visst är Italien ett härligt land. Men jag tror inte vi skulle kunna bosätta oss där.”

“Det tror inte jag heller. Men jag tänker också på Island. Jag har alltid varit betagen av Island och islänningarna. Och du var med mig dit en gång. Men våra vänner där, Sigmar och Magga, är nu döda och jag har inga andra kontakter. Däremot har jag under de senaste åren återknutit förbindelsen med Maldiverna. Det är ett av världens sällsammaste länder, men det skulle nog bli svårt för oss att finna oss tillrätta där.”

“Om vi inte kan bo kvar här i Björka – och det kan vi alltså inte – då vill jag bo på Irland”, säger Eivor. “Det var vårt hemland

under sex år och visst längtade jag ofta tillbaka till Sverige, till Ylva och Peter. Men vi hade nog börjat rota oss där och vi kunde ha stannat.”

“Fastighetspriserna är låga på Irland nu”, säger David. “Jag tror att ni kan hitta ett ställe som mycket liknar ert gamla hem i Ballyfad men ligger i en annan del av landet, fast inte så långt från Dublin. Jag kan undersöka det”

“Är du säker på”, säger jag, “att du inte kan råka illa ut för att du gör de här förfalskningarna i kyrkböckerna?”

“Jag ser ingen möjlighet att någon skulle kunna upptäcka det. Präster – varje fall protestantiska präster i Church of Ireland – har ganska hög status och alla litar på dem. Jag har många kontakter som beredvilligt skulle hjälpa mig om det blir något trassel. Till dem hör min gode vän biskopen i Dublin. Jag är för övrigt också canon i St Patricks cathedral, en hederstitel. Och behöver jag bistånd med förfalskningarna känner jag en man som är specialist på sådant.”

“Jag visste inte att du umgås i sådana kretsar.”

“Han är katolsk präst, kyrkoherde i en av mina grannförsamlingar.”

David skall resa hem nästa dag men på morgonen har vi tid för ännu ett samtal. Eivor är inte med då, hon hjälper Ylva att bli färdig i stallet.

“Det förvånar mig en del”, säger jag, “att du så snabbt

accepterade Eivors återkomst. Men det kanske inte var så svårt för dig, eftersom du tror starkt på Gud och det sägs, har jag hört otaliga gånger, i går även från dig, att "Herrens vägar är outgrundliga".

"Ja, så är det", säger David. "Men jag måste inse att jag först var tvivlande och förvirrad. Så insåg jag att det kanske var ett sätt för Gud att sätta mig på prov."

"Du menar alltså att Eivors återkomst är ett verk av Gud?"

"Det måste vara så."

"Och vad skulle hans mening vara med det?"

"Det kan vi inte veta."

"Det är enkelt för er som är troende, ni kan förklara hart när allt med att det är Guds vilja. För oss andra är det svårare. Vi kan kanske – i varje fall kan jag det - acceptera tron på en Gud, men endast som en skapande kraft som låg bakom Big Bang och universums tillkomst. Men tron på en allsmäktig, allvetande Gud som kan ingripa och styra skeendet och varje människas liv – det är fullständigt orimligt. Jag kan inte riktigt förstå att du, som är en så intelligent, praktisk och i alla avseenden väl fungerande människa kan hänge dig åt tron på en sådan gud. Men jag accepterar det och det är ingenting jag önskar diskutera med dig."

"Du tror alltså inte på någonting. Men hur förklarar du då Eivors återkomst?"

"Jag inser att den är oförklarlig. Jag har väl en del teorier. Jag kan till exempel tänka mig att det finns flera parallella världar,

som alla tillkom i Big Bang eller som ständigt bildas. Sådana tankar är rätt vanliga i science fiction-litteraturen och några hängivna forskare arbetar också med sådana hypoteser. Men jag tror att mänskligheten har mycket långt kvar till förståelse, att det mänskliga intellektet inte på långt när kan fatta det. Kanske om tiotusen, hundratusen eller en miljon år – fastän så länge kommer det mänskliga livet knappast att existera. Jag har lämnat problemet, tänker inte längre grubbla på det, på liv och död och återfödelse. Eivor har kommit tillbaka. Hur och varför saknar all betydelse.”

“Du gör det alltså också lätt för dig genom att försöka låta bli att grubbla på det outgrundliga. Jag har full förståelse för det.. Och jag tror du gör rätt.”

David återvände till Dublin, vi följde honom båda till tåget som tog honom över sundet till Kastrup. Han ringde efter några timmar för att säga att han var lyckligt hemma,

Vi var nu fem som kände till hemligheten: jag, Eivor, Ylva, Peter och David – nej kanske sex eftersom David säkert hade berättat den för sin hustru Isabel och rådgjort med henne om sina planer, de båda är tätt bundna vid varandra och Isabel hade varit med då vi spred Eivors aska i havet.

På Irland sköts folkbokföringen ända sedan 1845 av den statliga myndigheten General Register Office. Dessförinnan handhades den av de kyrkliga församlingarna, både de katolska

och de protestantiska, och dessa gamla register förvaras fortfarande av församlingsprästerna. I Sverige hade däremot Svenska kyrkan hand om folkbokföringen ända till 1991, då den övertogs av skatteverket. För David gällde det alltså inte enbart att laborera med församlingens kyrkböcker, för att återskapa Eivor måste han komma in i registreringsbyråns noggrant bevarade rullor och datafiler. Jag förstod inte hur det skulle gå till även om det säkerligen skulle vara enklare att bryta sig in i och förändra en datafil än att förfalska handskriften eller maskinskriften i några gamla pappershandlingar. Han måste ju ha känt till hur den irländska folkbokföringen fungerar, att den under 160 år alltså varit en statlig angelägenhet även om de flesta kyrkliga församlingar hade fortsatt att göra anteckningar i sina böcker. Men han hade inte nämnt om det, bara antytt att han hade goda kontakter och pålitliga medhjälpare, och jag förmodade att han också hade sådana i folkbokföringsbyrån. Vad han ämnade göra var naturligtvis brottsligt men knappast något grövre brott. Inte mord utan snarare dess motsats.

Efter tre veckor fick vi ett brev från David – vi hade kommit överens om att när det gällde känsliga saker ha förbindelse med vanlig brevpост i stället för via mejl eller telefon, som vi bedömde som mindre säkert.

David skrev helt kort:

“Eivor har nu återuppstått på Irland. Hon heter Ruth Imogen Conroy och är född i Kilternan den 11 november 1932. Hennes

far, Patrick Conroy, var snickare. Hennes mor hette Elizabeth med flicknamnet Byrne. Hon har inga syskon. Jag skickar ett födelsebevis, som ni kanske kan behöva om något oförutsett bekymmer uppstår, men som ni endast skall använda då det är nödvändigt. Ni bör komma till Irland inom några månader för att söka en lämplig bostad och förbereda en flyttning. Jag och mina medarbetare kommer att bistå med det.”

Ännu när jag skriver detta har jag ingen aning om hur han hade burit sig åt. Jag kan bara anta att hans förbindelser är betydligt mer omfattande än jag kunnat drömma om och att bland hans medhjälpare finns de som utan svårigheter kan röra sig i den irländska maktlabyrinten och lämna sina djupt fördolda spår där – folk som nu hade tagit det som en intressant och kanske behjärtansvärd uppgift att skapa en ny människa i de officiella registren.

Vi ville alls inte flytta tillbaka till Irland. Vi ville bo kvar i Björka, att ingenting skulle ändras, fortsätta våra liv tillsammans i lugn och ro, hade inte längre några behov av långa resor, behövde ingen omväxling. Eivor skulle kanske nu kunna registreras i Sverige med sin nya, irländska identitet.

Men ändå skulle vi bli tvungna att leva i hemlighet och riskera att avslöjas. Det klokaste var nog att följa Davids råd. Ylva och Peter hade ingenting emot det, den starka kontakten mellan oss behövde inte brytas. De skulle komma och hälsa på oss

närhelst de hade möjlighet, medan vi, däremot, inte utan risk skulle kunna besöka Sverige. Gården i Björka skulle finnas kvar, Ylva skulle fortsätta sitt liv med hästarna, hundarna och katterna och alla vänner.

Så vi började alltså förbereda en flyttning. Det första var att hitta en bostad och vi ville båda ha någonting i stil med Rathpierce Lower i Ballyfad.

Det finns naturligtvis flera sådana ställen på Irland, men det kan vara svårt att finna dem.

För att hitta Rathpierce Lower hade vi först skrivit till ett antal fastighetsmäklare på olika platser, där vi tyckte att vi kunde bo, och vi hade fått en hel del svar med beskrivningar av flera intressanta hus, som var till salu. Vi reste till Irland för att se på några av dem och kom på det sättet till Rathpierce Lower, en urgammal tvåvåningars cottage av sten, där ägaren – en kväkarfamilj som var mjölnare – hade påbörjat en renovering. Under våra år hade vi sedan fortsatt den renoveringen efter våra egna idéer.

Nu återupprepade vi hela den proceduren. Med hjälp av David fick vi kontakt med några mäklare. Vi ville inte bo alltför långt från Dublin, som för oss båda var en ständigt lika spännande stad att besöka, och vi inriktade oss på att precis som förut bo någonstans i eller intill Wicklowbergen söder om Dublin.

Det har gått fem månader sedan Eivor kom tillbaka och

sensommaren har övergått till oktoberhöst, då vi ger oss av i bilen. Det hade varit enklare att flyga, men vi behöver en bil för att fara runt och titta på hus och vid vår ålder är vi utestängda från att hyra – alla biluthyrningsföretag sätter en gräns vid omkring 70. Vi reser via Danmark till tyska Puttgarten, sedan motorvägen förbi Hamburg och till Hoek van Holland och nattfärjan till Harwich. Det är en rutt vi tagit några gånger tidigare och innebär en färd tvärsöver England förbi London, Bristol, Cardiff och Swansea till färjan från Fishguard till Rosslare utanför Wexford. Vi kör iland på Irland sent på kvällen men hittar snart ett Bed & Breakfast, där vi övernattar. Nästa morgon fortsätter vi norrut på vägar vi känner rätt väl men hamnar vid Inch söder om Arklow på den nya Dublinvägen, som inte alls är så omväxlande – och trafikfarlig – som den rutt vi vande oss vid då vi bodde i Ballyfad och ungefär en gång i månaden gjorde utflykter till Dublin, fast ibland föredrog vi att ta bussen eller tåget från Arklow. Vi letar oss till kyrkoherdebostaden i Kilternan, där vi välkomnas av David och Isabel. Där kan vi ha vår utgångspunkt då vi letar efter hus. Vi talar inte alls om Eivors återkomst utan mest om läget på Irland och om våra gemensamma vänner i Arklows församling, vilka vi nu naturligtvis inte kan träffa. Men då David och jag blir ensamma i rummet en stund kan jag inte låta bli att fråga honom hur han egentligen burit sig åt för att göra Eivor till irländska.

“Det var faktiskt inte särskilt svårt”, svarar David. “Jag kunde

gå in i en gammal kyrkbok i Kilternan och föra in Eivor där. General Register Office är en stor byråkratisk apparat. De har förstås de gamla pappersregistren magasinerade men de började tidigt digitalisera och alltsammans finns nu på ett antal hårddiskar i deras datorer. Jag känner en ung man, som är ett snille när det gäller att röra sig i cyberrymden. Han är medlem i församlingen. Det tog honom bara ett par timmar att ta sig in i registreringsbyråns datorer och lägga in Eivor i folkbokföringen. Sen såg han också till att hon registrerades av andra myndigheter, till exempel pensionsstyrelsen. Hon kommer att få ålderspension. Den är inte särskilt hög men den inbetalas på ett konto som i hennes irländska namn öppnats i Bank of Ireland. Tills vidare är hon skriven här i Kilternan.

David har tagit kontakt med några husmäklare och vi ägnar kvällen åt att tillsammans gå igenom de erbjudanden de har skickat, de flesta med färgbilder och rätt utförliga beskrivningar. Efter den ödesdigra kraschen 2009 hade fastighetspriserna nästan halverats och sedan har de gått ytterligare neråt, då skuldsatta husägare förtvivlat försökt bli av med de lyxiga villor som de köpt med lånade pengar och som nu är intecknade långt över skorstenarna. I Sverige har vi hittills klarat oss helskinnade ur finanskrisen och den svenska kronan är relativt stark.

Ändå ligger de flesta priserna över vad vi egentligen har råd med, för det är ju inte tal om att sälja gården i Björka. Och nästan

alla de hus som är till salu är antingen "bungalows" i den tråkiga stil som är vanlig på Irland, eller alltför lyxiga men inte mer attraktiva bostäder för de inbillade nyrika irländare, de flesta från Dublin, som har hamnat i den stora lånekarusellen.

Vi söker efter en stuga, en "cottage", som vi utan alltför stora pengainsatser skall kunna modernisera en del, precis som vi hade gjort första gången vi flyttade till Irland. Men många sådana finns inte. Ändå har David hittat ett par, som vi gärna vill titta på, och han tar ledigt en dag från själavården för att skjutsa oss.

Vi far söderut mot Wicklowbergen, som hör till Irlands allra vackraste landskap. Vi bodde alldeles söder om de bergen, i "the foothills" på andra sidan gränsen till grevskapet Wexford. Nu kommer vi alltså norrifrån, inte på den imponerande motorväg som byggdes för några år sedan, utan på den gamla vägen längre inåt bergen. Det är en vindlande och mycket vacker väg. Vi passerar Enniskerry och Powerscourt, där vi en gång var och såg på den stora parken med dess mäktiga träd, och fortsätter till Rathdrum, där det enligt Davids noteringar finns ett hus till salu. Men det huset är inte alls vad vi har tänkt oss, det är en ganska ordinär enplansvilla från 40-talet och den ligger i ett villaområde, där tomterna visserligen är stora men där vi ändå skulle känna oss inestängda. Vi har ju Rathpierce Lower, vårt paradiset i Ballyfad, i tankarna, och söker efter något liknande. Fast Rathpierce har, berättar David, som nyligen kört förbi där, också förstörts.

Det har bytt ägare två gånger och den nuvarande innehavaren, ett par, som köpte det för ett orimligt högt pris då fastighetsboomen var på högtryck, har gjort en halvmodern tillbyggnad till den bastanta 200-åriga huskroppen... nu ligger de illa till eftersom de är skuldsatta upp över öronen och inte kan sälja huset ens till vrakpris, eftersom hela köpesumman då skulle dras in till skuldbetalning.

Vi fortsätter ett stycke söderut till Aughrim och Tinahely, ett par trivsamma orter inte särskilt långt från Ballyfad. Vi tittar i ett par mäklarfönster där, men hittar ingenting vi kan tänka oss. Vi och letar oss sedan på ganska vilda småvägar tvärs över bergen genom Wicklow Gap och åter norrut mot Dublin – vi njuter av landskapet men vi finner inget ställe där, även om vi ser många "For Sale"-skyltar, och på kvällen bestämmer vi oss för att kanske gå upp Wicklow-bergen och i stället söka oss västerut mot Galway.

Då vi ätit kvällsvarden i köket, och sitter i vardagsrummet, där Isabel har tänt en brasa i den öppna spisen, säger David:

"Du behöver inte göra det, om du inte känner för det, Eivor. Det är ett underverk och underverk är inte till för att förklaras. Men jag skulle ändå vilja veta mera om vad du minns från den tid då du var borta."

Eivor tänker en stund, innan hon svarar:

"Jag minns egentligen inte längre någonting. Det är som med drömmar: man minns dem i detalj då man vaknar men

efter några dagar kan de ha försvunnit i ett töcken.

“Du talade om tidlöshet”, säger David. “Och om att du kände fullständig harmoni.”

“Ja, så var det. Men jag minns inte längre något påtagligt. Och jag tänker aldrig på det.”

“Det var i varje fall inte som du trodde”, säger jag till David, “som du skrev till mig och som du kanske också talade med Eivor om då hon var döende: en andlig tillvaro i Guds närhet och under ständig åkallan av honom... ungefär så. Var det verkligen så du föreställde dig ett liv efter döden?”

“Det är från Bibeln jag hämtat de bilderna. Jag kan erkänna att min gudstro har påverkats och kanske förändrats en del under åren. Jag trodde på Bibeln och det gör jag fortfarande, men jag kanske inte längre tror på allt utan vinnlägger mig mer än förr åt att vaska fram de väsentliga avsnitten. De där Jesus predikar om kärleken. Och jag har tänkt en del på meningen med Eivors återkomst. Om den har någon mening, som hittills är fördold för oss, något budskap. Men jag inser nu att det inte är så.”

“Jag håller med dig om det”, säger jag. “Och jag har också lämnat alla tankar på att finna en förklaring, en logisk förklaring på vetenskaplig grund. Den finns inte. Visserligen är det så, i varje fall har jag för mig det, att atomerna är oförstörbara och att de på något obegripligt sätt skulle kunna återsamlas till en ursprunglig formation, en mänsklig kropp. Men den kropp som kom tillbaka är inte riktigt den kropp som vi lät bränna till

aska. Eller hur, Eivor?”

“Nej, jag har ju blivit av med alla skavanker. Jag har fått tillbaka mina bröst, jag har alla tänder i behåll. Jag är fullständigt frisk och det är som om jag aldrig varit sjuk.”

“Du är i själva verket mycket yngre än du skulle vara enligt det prästbetyg, som David nu har lyckats återskapa. För oss var du borta i fem år men du vistades under den tiden i ett annat universum, där dimensionen Tid inte fanns.”

“Vi lämnar det där”, säger David. “Vi kan aldrig förstå det. Jag märker att det är påfrestande för Eivor att tala om det och jag är ledsen för att jag tog upp det. Låt oss försöka glömma det och leva i nuet. Glädjas åt vårt liv tillsammans på Jorden.”

Vi sitter alla tysta en stund och tänker att David har rätt. Sedan börjar vi tala om helt vardagliga saker och gör upp planer för morgondagen, då vi ska fortsätta att leta efter ett hus att bo i på Irland.

David har inte tid att följa med oss då vi ger oss av nästa dag. Vi kör på huvudvägen västerut ända till Longford men stannar i alla småstäder och orter på vägen för att söka upp mäklare och titta i deras fönster. Men vi hittar ingenting som intresserar oss.

Fastän vi först inte uttalar dem visar det sig att vi båda har samma tankar. Vi sitter på en pub i Carrick-on-Shannon i det vackra sjödistrikt där floden Shannon har sina källor, då jag ser att Eivors ögon tåras.

“Vad är det?” frågar jag. “Vad är du ledsen för?”

“Jag klarar det inte”, säger hon. “Jag vill inte flytta tillbaka till Irland Jag vill inte vara irländska. Jag vill bo i Sverige med dig och Ylva och Peter. Jag kan inte bli lycklig på Irland, jag kommer hela tiden att längta hem till Sverige. Precis som jag gjorde när vi bodde i Ballyfad, fast jag försökte låta bli att visa det.”

“Jag förstår dig”, säger jag. “Jag känner det likadant. Vi hade det bra under de sex åren vi bodde i Ballyfad. Vi fick uppleva mycket spännande och intressant Men riktigt lyckliga var vi väl egentligen bara när Ylva och Peter var med oss där och det var ju bara några veckor varje år. Vi kunde inte bli kvar där. Vi kände oss som främlingar även om vi försökte förstå det irländska och fick många vänner. Och dessutom har nästan allt förändrats. Irland är inte som då vi bodde här.”

“Kan vi inte stanna i Björka!” säger Eivor. “Så småningom måste de väl acceptera att jag finns!”

“Ja”, säger jag. “Vi kan inte fortsätta att leva i hemlighet. Vi måste säga som det är. Att du alltså har kommit tillbaka. Vad som än händer efter det tror jag att vi kan stå emot.”

Hon slutar gråta, hon ler:

“Jag är så glad att du känner likadant som jag.”

Men om en stund blir hon åter litet ledsen:

“Hade jag anat att det skulle bli så mycket trassel skulle jag inte ha kommit tillbaka”, säger hon. “Fast egentligen var det inte

jag som bestämde, det bara blev så och jag förstår ju inte hur. Jag kunde ha fortsatt att vänta. Det hade varit mycket bättre om du hade kommit till mig.”

“Många gånger kände jag att jag ville det. Men jag kunde ju inte lämna Ylva och Peter. Lika litet som när du dog – fast du dog ju inte – kunde jag påverka våra öden. Och det var nog ändå bra att vi reste till Irland och träffade David igen. För nu har du ändå en officiell identitet, även om den är irländsk och förfalskad. Det kan lösa en del problem. Du kan till exempel utnyttja den svenska sjukvården även som irländsk medborgare.”

“Det kommer jag aldrig att behöva göra! Jag är frisk nu, jag blir aldrig sjuk mer! Cancern gick åt när du lät mig kremeras.”

“Men vi blir äldre. Jag är 83 nu och du är 79 – fast egentligen bara 74 för man kan ju ta bort de fem år du var borta.

”Jag känner mig ung.”

“Det gör jag också. Och du gör mig ännu yngre.”

Vi vänder men tar en annan, mindre och mera spännande väg till Dublin förbi Cavan och Navan. Vi berättar för David och Isabel att vi ändrat oss, att vi inte förmår flytta tillbaka till Irland och de förstår oss. Men vi stannar ytterligare två dagar hos dem för att se på Dublin, där inte mycket förändrats men där den ekonomiska krisen i landet märks, och för att ordna upp en del saker. Eivor, det vill säga Ruth Conroy, fyller med Davids hjälp i en passansökan och David skaffar fram en del papper som kan behövas. Det är mycket krångligare att få ett irländskt pass än ett

svenskt och det tar minst en månad, men eftersom Eivors svenska pass snart går ut tror vi att det kan vara bra att ha ett irländskt.

Sedan, tidigt på morgonen, ger vi oss av tillbaka hem, till Rosslare och färjan till Fishguard. Vi är tysta när vi sedan reser genom England mot färjan i Harwich. Men vi tänker förstås båda på vår framtid, vår nya framtid. Jag säger:

“Vi skulle ju kunna bo någon annanstans i Sverige. Någonstans där ingen känner oss.”

“Nej!” säger Eivor. “Det vill jag inte. Jag vill bo i Björka, ingen annanstans!”

“Det vill jag också. Det är vår plats på Jorden. När vi hade flyttat till Irland trodde jag att vi hade funnit den där. Men det var nog inte så.”

“Jag vill inte resa någonstans. Jag vill bara bo där i Björka med dig och Ylva och Peter, som kommer med bussen ibland, och hundarna, katterna och hästarna och alla fåglar och alla kaniner.”

Allt var väl när vi kom hem sent en eftermiddag och alla var glada, både våra två små hundar och Ylvas ostyriga hundflock. På kvällen, då Ylva som vanligt pysslar i stallet, sitter vi på vår lilla altan och njuter av himlens färgskiftningar då solen är på väg ner bakom skogsranden i öster. Eivos är tankfull. Hon säger:

“Det jag berättade för dig om var jag hade varit under alla

åren kanske inte alls var sant. För egentligen vet jag ingenting om det. Det var nog en dröm jag beskrev. Jag minns att jag var mycket sjuk och att du var hos mig hela tiden. Och jag minns hela vårt liv tillsammans före det. Men sen minns jag bara hur jag kom tillbaka, att jag var rädd för att inte hitta dig, hur jag gick genom skogen till den här byn och såg det gula huset med ett dubbel-w på gaveln nedanför den lilla kyrkan och hur jag gick dit och förstod att jag kommit rätt och kröp ner hos dig i sängen. Men allt det däremellan, från det att jag var sjuk och till att jag kom tillbaka och lyckades hitta dig, är bara som en dröm. Fast en mycket vacker dröm.”

“Men att du kom tillbaka är ingen dröm. Jag grubblar inte över det, jag vill att vi, som David sa, skall leva i nuet. Men jag har lärt mig en del. Till exempel att det inte alls är så, som många fantasilösa vetenskapsmän tycks anse, att en människas hjärna bara är ett slags dator, som slutar fungera när dess komponenter fallerar. Och liksom det inte finns någon himmel för trasiga datorer finns det inget efterliv för det mänskliga medvetandet, säger de. Men så är det alltså inte och det är allt jag behöver veta: att livet fort-sätter på något sätt, någonstans, även om kroppen för-mulnat eller bränts till aska.”

Vi talar aldrig mer om det. Vi har kommit till någon sorts klarhet.

Våra små hundar, Essi och Muffi...

De var av rasen papillon och hade kommit till oss några år efter det vi kom hem från Irland och Zillah, vår irländska vattenspaniel, hade gått bort. Essi var mamman, litet för stor för rasen, Muffi hennes bara ett par yngre dotter, mycket mindre. De hade kommit från ett djurhem, där de lämnats av en familj som var i upplösning och inte kunde ta hand om dem. De var mycket kloka och snälla hundar, men inte av den ibland påklådigt kärlekstörstande sorten – de gillade inte att sitta i knä utan ville helst sköta sig själva och de var nästan alltid tillsammans, oskiljbara. När Eivor försvunnit visade de tecken till sorg och under alla åren var de sedan ett stöd för mig – de var liksom en konkret kontakt med Eivor.

Då Eivor kom tillbaka uppträdde de som om hon aldrig hade varit borta.

Men de var nu båda gamla och Essi hade fått juvertumörer, som om de skulle tas bort skulle nödvändiggöra en stor operation, som vi inte ville utsätta henne för. Då tumörerna började växa och en av dem blöda var det inget annat att göra än ta henne till veterinären och få henne avlivad. Eftersom Muffi, som av naturen var melankolisk, knappast skulle klara sig utan Essi, som hon haft hos sig i hela sitt liv, skulle det vara orätt att lämna henne: de fick göra sällskap

Men Musse, den vita katten är kvar. Också han av den självständiga och mindre keliga sorten, men allt klokare med

åren. Han trivs i Björka, där han varje dag utforskar de närmaste omgivningarna och bara kommer hem för att kontrollera matskålen ibland och ta sig en lur.

Eivor hade alltså fått en ny existens som irländska. Tanken att vi skulle träda fram och berätta hade vi gett upp. Vi måste fortsätta vårt hemliga liv. Vi måste akta oss för att stöta ihop med gamla vänner och vi kunde inte ens ha kontakt med våra släktingar, varken på hennes eller min sida. I Sverige var hon död och begravnen och om det skulle komma fram att hon återuppstått med en irländsk identitet var risken stor för oanade konsekvenser både för oss och för David och de som bistått honom. Om vi hade följt Davids råd och flyttat tillbaka till Irland hade detta säkert kunnat undvikas, men vi kunde alltså inte förmå oss till att göra det. Vi ville ha åtminstone några år tillsammans i lugn och ro, men vi ville ha dem i Sverige.

Vi kände oss trygga i Björka, där byborna vant sig vid att se Eivor. Ibland promenerade vi, nu med Ylvas båda små hundar Jack och Lejsi, antingen i skogen ovanför backen eller på den smala vägen ner till bron vid ån, där det är mycket naturskönt.

Men en dag när jag är ute och snickrar på en ny grind svänger en polisbil in på gården, vilket är något av en sensation för det är sällan man ser polisbilar här ute på landet. Ett par poliser stiger ur och jag går för att möta dem. En av dem säger:

“Vi skulle vilja veta vilka som bor på den här gården.”

“Det är jag och min dotter Ylva Och, förstås min väninna, eller sambo skulle jag väl säga för hon har bott här ganska länge nu.”

“Vad heter hon?”

“Ruth Conroy. Hon är irländska.”

De utbyter några blickar och den som för ordet säger:

“Skulle vi kunna få tala med henne.”

“Visst” säger jag och går runt huset till trädgården bakom, där hon håller på att rensa ogräs.

“Go and get your passport”, säger jag. “There is some kind of police check. And forget the Swedish.”

Hon hämtar passet och följer med mig ut till poliserna och lämnar det till dem De granskar det noga och jämför passfotot med henne.

“Allt tycks vara i sin ordning”, säger den talföre polisen. “Irland är ju med i EU och ni har rätt att vistas i Sverige hur länge ni vill. Översätt det för henne.”

“Hon har nog förstått. Hon har börjat lära sig en del svenska. Eller hur, Ruth?”

“Ja”, säger hon “Jag förstår.”

“Vi får be om ursäkt”, säger polisen. “Vi hade fått en anmälan om att en utvisad utlänning var gömd här och var tvingade att undersöka det.”

“Jag kan inte få veta vem som anmält?”

“Nej, vederbörande ville vara anonym.”

“Jag förstår nog ändå vem det var, det var nog Henrik Han är en förfärlig skvallertant, bor där uppe vid kyrkan. Han tar som sin uppgift att hålla reda på allt som händer i byn och att anmäla om han ser något som kan strida mot lagen. Det är inget ont i det men det är förstås alltid bara inbillningar han har.

En dag, då vi sitter och dricker kaffe på en uteservering på Lilla Torg i Malmö kommer Rickard fram till oss. Han är en journalist som efter många år som kriminalreporter nu mest ägnar sig åt kulturjournalistik och även ger ut en liten litterär tidskrift. Han är en lång och gänglig karl med skarpa anletsdrag, ganska stickande, alltid iakttagande ögon och mörkt lockigt hår. Vi har känt honom länge, men inte intimt, vi har träffats bara någon gång om året

Han kommer fram och hälsar:

“Long time no see.”

Jag bjuder honom att slå sig ner vid bordet och tar dit en stol. När han satt sig och beställt kaffe, säger han:

“Jag har iakttagit er än stund. Du dog alltså inte, Eivor.”

“Hon är inte Eivor”, försöker jag. “Hon är Eivors tvilling-syster.”

“Det ser jag väl att det är Eivor. Det är något skojeri ni har haft för er. Du kanske inte ens var sjuk. Jag begriper inte hur ni bar er åt. Askspridningen i havet var kanske lätt att ordna, men allt det andra. Och jag förstår framför allt inte varför ni gjorde

det, vad ni hade att vinna på det.”

”Det är inget skoj”, säger jag ”Hon har kommit tillbaka.”

”Jag förstår att ni vill hävda det, men det är ingenting någon vettig människa kan tro på. Jag gör det inte.”

Rickard har hela tiden sin intensiva blick på Eivor

”Har ni sett till att du blivit dödförklarad också?”

”Ja”, säger Eivor. ”Jag var död. Men jag har kommit tillbaka.”

”Okej”, säger han. ”Jag skulle kunna skriva en sensationell artikel om det här för ett försvarligt honorar. Men jag tänker inte göra det. Jag ska hålla tyst. Och helst försöka glömma det.”

”Det är hyggligt av dig”, säger jag. ”Om du avslöjar det skulle det bli katastrof. Vi måste fortsätta våra liv.”

”Jag tror inte ni gjort något brottsligt, det finns nog inga lagrum för det här. Och ni kan väl knappast ha gjort det för egen vinnings skull, i stället måste ni ju ha förlorat på det. Eivors pension till exempel. Försåvitt ni inte hämtat ut en försvarlig livförsäkring, men det tror jag faktiskt inte, svenska livförsäkringar är sällan så höga att det skulle vara värt besväret.”

Sen talar vi inte mer om det utan utbyter försiktigt några tankar om kulturklimatet i Sverige och annat. Men varken vi eller Rickard lyckas uppträda naturligt mot varandra och när vi skiljs ser jag misstänksamhet i hans ögon. Vi möts aldrig mer. Han håller sitt löfte om tystnad.

De enda vi nu kunde umgås öppet med i Sverige var Cege och

hans hustru Brittmari – de hade ju godtagit att Eivor var sin tvillingsyster Ingvor. Men en dag, då vi bjudit hem dem på ett litet grillparty, säger Cege:

“Du Ingvor: du är alltså Eivors tvillingsyster, har du sagt. Och jag accepterade det. Men ju mer jag tänkt på det, desto klarare står det för mig att det inte kan vara så. Du är helt enkelt Eivor. Du har kommit tillbaka.”

“Ja”, säger Eivor. “Jag har kommit tillbaka. Jag förstår att det inte skulle gå att lura dig hur länge som helst.”

“Du har alltså återuppstått från de döda?”

“Ja, så kanske man kan uttrycka det. Men jag tycker det låter för högtidligt. Och jag var nog aldrig död.”

“Men du kremerades och askan spreds i havet?”

“Det var bara min kropp.”

“Var har du varit då? I fem år.”

“Det kan jag inte förklara. Men nu är jag tillbaka. Du accepterade mig alltså som min tvillingsyster. Nu måste du acceptera mig som den jag är.”

“Det gör jag.”

Cege är muslim. Inte av den strikta sorten – han ber inte vänd mot Mecka fem gånger om dagen, i varje fall har jag aldrig sett honom göra det, han ropar aldrig “Allah akbar”, visar aldrig öppet sin tro men äter inte griskött – dricker däremot gärna vin och whisky. Vi har aldrig vidrört ämnet religion, men nu kan jag inte låta bli att fråga honom:

“När du godtar ett oförklarligt mysterium som detta: finner du någon grund till det i din tro? I Koranen?”

“Inte direkt. Men en muslim kan bara reagera på ett sätt: Gud är stor.”

Det är, tänker jag, så många likheter mellan kristendom och islam att den då och då uppblossande fiendskapen mellan de båda religionerna är svår att förstå. Ofta är det bara fråga om ordvalet. Muslimen säger “Gud är stor.” Den kristne “Herrens vägar är outgrundliga.”

Men det var inte alltid det gick så bra, då vi några gånger försökte ta kontakt med vänner som vi trodde skulle vara så frimodiga och fritänkande att de kanske kunde godta Eivors återkomst. En gång talade vi om Erik, en gammal vän, som nu levde ensam efter att ha förlorat sin hustru för några år sedan. Efter en stroke hade hans vänstra arm förlamats och han hade svårigheter att gå, men mentalt hade han inte påverkats på annat sätt än att närminnet ibland inte fungerade. Vi bjöd hit honom och jag förbe-redde honom på en överraskning. Som pensionär tog han färdtjänsten hit och jag mötte honom vid grinden.

“Du talade om en överraskning?” sa han då han hade satt sig i rummet.

Just i det ögonblicket kom Eivor nerför trappan från sovloftet.

“Där har du överraskningen”, sa jag. “Eivor har kommit tillbaka.”

Erik blev alldeles blek och försökte förgäves få fram några ord. Eivor gick för att hälsa på honom.

“Du känner väl igen mig?” sa hon.

“Det är vad du ser”, sa jag. “Vi kan inte förklara hur det gått till men det är alltså så att Eivor har kommit tillbaka och det är som om hon aldrig har varit borta. Vi trodde att du kanske skulle kunna förstå det.”

Men han bleknade alltmer, blev nästan vit i ansiktet, och kunde inte få fram ett ord. Det var tydligt att han var alldeles skräckslagen. Eivor gick snabbt ut på gården medan jag förgäves försökte lugna honom. Om en stund föll han ihop och tycktes ha förlorat medvetandet. Jag larmade ambulansen, som kom efter femton minuter, och han var fortfarande utan sans då de lade honom på baren för att köra honom till akuten.

Han hade tydligen drabbats av ett plötsligt och mycket kraftigt blodtrycksfall och han fick stanna på lasarettet ett par dagar medan de undersökte honom. Men samtidigt hade han helt tappat minnet av vad som hänt och när vi senare några gånger talades vid i telefon nämnde han ingenting om det. Det gjorde naturligtvis inte heller jag.

Vi lever våra lugna dagar tillsammans. Det är tidvis en mycket regnig sommar men ibland också härlig sol och värme. Vi är inte särskilt beroende av vädret. Då det regnar håller vi oss mest till inomhus, där vi alltid hittar något att göra. På kvällarna sitter

jag och läser och skriver, medan Eivor också läser eller sysslar med något handarbete, mestadels sin matta.

Hon hade arbetat på en ganska stor portugisisk matta – hade köpt mönstret och allt materialet, bakgrundsväven av säckväv och garner i många olika färger. Den skulle knytas med tvistsöm. Hon tyckte om att sitta vid köksbordet och knyta, även om det ibland blev fel och hon måste riva upp det hon just hade gjort klart. Men hon hann aldrig få mattan färdig. Då hon dog hade jag satt upp den på väggen ovanför köksbordet, precis som den var då med några instuckna nålar med garnändar och en bild av Eivor. Nu hade jag tagit ner den och hon fortsatte det tålamodskrävande arbetet ibland. Mattans mönster tog alltmera form.

Hösten är frisk och klar, utan några särskilt svåra oväder, och vintern kommer sent och försiktigt utan ymniga snöfall förrän under julveckan, då hela landskapet blir vitt och den lilla kyrkan lyser nästan överklig – som ett julkort – och vi har hängt upp julgransbelysning på ginkoträdet på gårdsplanen. Vi firar jul som vi alltid brukar göra. Vi hänger upp litet julpynt. Eivor gör i ordning en liten skinka, och vi festar på en julmiddag med sill och Janssons frestelse och allt annat. Men det var länge sedan vi slutade med jul-klappar.

Tidigt på våren, ja innan den egentligen har nått Sverige, ger vi oss av söderut: mot Italien. Vi följer de vägar vi rest så många

gångar förr, över Själland och Lolland till färjan i Puttgarden, på motorvägen förbi Hamburg, sedan Hannover, Kassel, Würzburg. Vi lämnar där motorvägen och hittar en trivsamt liten by med ett Gasthaus. Nästa dag vidare förbi Nürnberg och München, ett kort stycke genom Österrike, runt Innsbruck, över Europabron och Brennerpasset till Italien, förbi Bolzano och Verona... eftersom det börjar bli mörkt stannar vi och sover på ett hotell. Nästa morgon Padova och sedan Strada Romea söderut.

Alltsedan 1960-talet har vi så gott som varje sommar åkt den vägen – med en del variationer, en gång genom Östtyskland, till den lägenhet vi hade köpt i Lido di Volano, som är en av de "ferraresiska" badorterna vid Adriatiska havet, söder om Pos delta, och som just hade börjat byggas då vi första gången kom dit och omedelbart kände oss hemma i det hus som Bernardo Marangoni hade byggt intill den remsa av skyddad pinjeskog, som man – bara här – låtit vara kvar mellan sandstranden och strandgatan.

Vi kan inte stanna i Lido di Volano. Bernardo, husbyggaren, hade blivit en nära vän och vi har flera vänner där och kan inte riskera att träffa dem. Det skulle vara omöjligt att på vår haltande italienska förklara Eivors återkomst för en chockad Bernardo. Vi kör bara mycket långsamt förbi huset och konstaterar att han förmodligen inte är där och inte heller den älskvärde handelsmannen Zappaterra, som hade sin lilla livsmedelsbutik och sin sommarbostad i våningen under oss – där finns inte längre någon butik, lokalen tycks vara tom. Å så härligt det var

att kila ner till honom och hämta nybakat bröd på morgonen och sen sitta på vår altan och dricka kaffelatte med utsikt över pinjeskogen och havsblänk längst bort!

Vi fortsätter genom det säregna landskapet, där de tidigare träskmarkerna till stor del är invallade med kanaler här och tvärs och grunda sjöar. Vägen söderut går här uppe på en av vallarna med vidsträckt utsikt över fält och sjöar och vi njuter av att återse de vyerna och våra sinnen är fulla av sköna minnen. Vi fortsätter till fiskehamnen Porto Garibaldi, där vi äter en sen lunch på en liten restaurang innanför hamnkajen vid den lilla å, som flyter ut i havet här och skiljer Porto Garibaldi från den betydligt större badorten Lido degli Estense. Vi kan gå tryggt gå omkring här eftersom här alltid är fullt av turister, mestadels italienare, och ingen känner oss. Det är marknadsdag och en marknad i Porto Garibaldi är en upplevelse. Där säljs så gott som allt i stånden på några gator och torg.

Vi är frestade att återvända till Volano för att se om någon bor i "vår" lägenhet. Detta är knappast troligt. Då vi sålde tillbaka lägenheten till Bernardo förklarade han att han inte tänkte hyra ut den utan endast utnyttja den för sin egen familj. Vi kunde, sa han, även i fortsättningen betrakta lägenheten som "vår", alla våra möbler fanns kvar och han ville inte ha tillbaka nycklarna till porten eller lägenhetsdörren. Behåll dem, hade han sagt, ni kan komma och bo här närsomhelst utom i juli eller augusti, då det kan hända att något av mina barn – han har en son och en

dotter – bor här några dagar. Men i så fall har jag säkert någon annan lägenhet ledig.

Jag har haft Volano-nycklarna hängande i nyckelskåpet och nu tagit med mig dem.

Men nu skulle vi inte kunna sova lugnt i lägenheten. Bernardo kunde, liksom förr, dyka upp med sin bil tidigt på morgonen och då han upptäckte Eivor skulle det bli olidligt pinsamt, för jag hade naturligtvis skrivit till honom om Eivors död och han hade svarat med ett fint och medkännande brev till mig.

Vi besöker i stället Comachio, som är en pittoresk liten sagostad ett stycke från kusten med ett system av stillsamma kanaler och den säregna Tre Ponti (Tre broar) som centrum. Vi fortsätter sedan till provinshuvudstaden Ferrarra, där vi stannar för natten. Nästa dag är vi ganska tidigt uppe för att köra till Chioggia, som är ett Venedig i mindre storlek vid södra änden av Venediglagunen. Därifrån reser vi som många gånger förr med båt, buss och färja längs lagunens yttre barriär till Venedigs Lido och sedan med vaporetti (vattenbuss) till Piazza San Marco. Inte mycket har förändrats där annat än att turistinvasionen ständigt blir allt starkare, att översvämningarna blivit talrikare och svårare och att denna stad, som saknar motstycke, för varje år tycks komma närmare ett slutligt öde: att dränkas i havet.

Sedan far vi hem en annorlunda väg, som tar oss över Dolomiterna, förbi Leipzig och Berlin till Trelleborgsfärjan i Trawemünde. Vi har varit borta bara tio dagar.

En söndagsmorgon i början av juli, då vi ligger och dåsar i sängen, händer något rätt förfärligt. Ylva kastas av den unga, ännu ostyriga hästen Nychelle på stallbacken och ligger orörlig där när jag kommer ut. Hon skulle ut och rida med sin vän Kristina. Ambulansen kommer ganska snart och sköterskan konstaterar att ett lårben är brutet – samma lårben hon bröt då hon trampades av hästen Frasse för flera år sen. Hon tas till Ystads lasarett där hon omedelbart röntgas och opereras. Eivor följer med henne dit i vår bil medan jag stannar hemma för att ta hand om djuren. Kristina har fångat in de uppjagade hästarna och vi har satt dem i deras boxar.

Det är ett komplicerat brott och Ylva blir kvar på sjukhuset i tio dagar. När hon sedan kommer hem behöver hon naturligtvis mycket hjälp, och precis som vid den förra olyckan, då Eivor reste hem till henne från Irland, är Eivor nu oumbärlig för sin dotter. Ylvas kompisar ställer upp och jag hjälper också till med hästarna. Men Ylva, som är mycket envis, lägger sig vinn om att träna upp sig – det går sakta men efter en tid kan hon åter ta sig fram, först med kryckor men sedan utan stöd. Så småningom kan hon också försiktigt börja rida.

Eivor är alltid lika glad och tillfredsställd. Men det händer att vi saknar en del vänner. Bland dem är Helge, en journalistkollega som jag känt i omkring 50 år, och hans hustru Annika. Båda är nu pensionerade. Annika har ärvt ett sommarhus på en mycket

vacker tomt just ovanför sandstranden utanför Smygehuk. Helge hade flera gånger bjudit in mig dit, men jag hade alltid kommit med svepskäl. Skulle vi nu inte ändå kunna ta chansen att köra dit?

Vi gör det. Vi vet naturligtvis inte vad som kan hända, men vi kan under alla förhållanden lita på att Helge och Annika håller tyst om det. Vi hittar lätt stället och kör genom ett par öppna järngrindar in på gården, som ännu inte har gjorts i ordning efter bygget – men huset är väldigt fint. Helge kommer ut för att möta mig med sitt glada leende, men då han får syn på Eivor stelnar han till och tappar hakan. Vi går fram mot honom och jag säger:

“Ja, det är Eivor. Vi ska försöka förklara, fastän det är svårt.”

Helge, som är en rundnätt man med en normalt rätt rosig ansiktsfärg, bleknar och stammar:

“Det... det är inte möjligt.”

Annika ropar inifrån köket:

“Men kom in då! Kaffet är framdukat.”

“Du måste försöka lugna dig”, säger jag till Helge.

Jag går in först, följd av Eivor och när Annika får syn på henne reagerar hon ungefär som Helge. Eivor och jag sätter oss vid kaffebordet, de sätter sig också, men tveksamt och fortfarande med ett uttryck av både häpenhet och fasa.

“Hon har kommit tillbaka”, säger jag. “Det är ingenting vi egentligen kan förklara.”

”Hennes aska spreds ju i havet!, säger Helge, litet stammande.

”Ja, men ändå är hon tillbaka. Hon kom för mer än ett år sen. Vi är lyckliga tillsammans men vi har tvingats leva i hemlighet, måste undvika att möta vänner och andra som kände henne. Det är ibland ett besvärligt dilemma. Vi har saknat vänskapen med er och därför tog vi chansen att komma hit. Vi hoppades att ni skulle förstå – nej, inte förstå, för det går inte att förstå men i varje fall godta det, eftersom det är ett faktum.”

”Jag förstår ingenting”, säger Annika.

”Det är ju det jag säger: det går inte att förstå. Vi hoppades bara att ni skulle acceptera det.”

Eivor har varit tyst. Hon ser ut att vara bekymrad.

”Jag rår inte för det”, säger hon. ”Jag har inte gjort något. Jag bara skickades tillbaka. Och Tord och Ylva och Peter blev glada och tog emot mig. Men för andra är jag som en utstött, ett spöke. Vi tänkte att ni kanske skulle vara annorlunda. Men om ni vill åker vi genast härifrån och ni kan glömma alltsammans.”

Det rinner en tår utför hennes kind.

”Nej gråt inte!” säger Stig. ”Vi ser ju att det är du, att du inte är något spöke. Vi är dina vänner. Du får inte gråta.”

Annika blir uppriven, då hon ser Eivors gråt:

”Men Eivor!” säger hon. ”Vi kan ju inte förstå hur det gått till, men vi förstår ändå att det är du. Vi tycker så mycket om dig, vi vill vara dina vänner, vi försöker glömma att du har varit borta.”

“Det går alltså inte att förklara?” frågar Helge.

“Nej”, säger jag. “Ni måste bara acceptera att det är så.”

“Då gör vi det”, säger Helge och vi talar sedan inte mer om det och vi skiljs som de vänner vi alltid har varit. Men vi träffas inte mera sen, för vi förstår att i bakgrunden ligger tvivel, blandat med skräck, och vi vill inte utsätta dem för det en gång till.

En augustikväll, då vi sitter ute en stund och beundrar fullmånen och stjärnhimlen, märker jag att Eivor är bekymrad.

“Vad tänker du på?” frågar jag.

“Jag tror att jag kommer att försvinna igen från Jorden. Det vill jag naturligtvis inte, men jag har en känsla av att min tid här nu snart är ute. Och det är ingenting jag kan göra något åt. Jag är lycklig nu och jag kommer att vara lycklig där också, i den andra världen. Fast jag kommer naturligtvis att vänta på dig. Men nu vet jag att ni har det bra.”

Jag sätter mig i soffan bredvid henne och kramar henne.

“Jag har också tänkt på det. Men jag har försökt slå bort de tankarna. Det är nog så: du får inte stanna här.”

Det blir en regnig men ändå skön sensommar och oktober kommer med soliga dagar. Vi tar nästan varje dag långa promenader i skogen ovanför den backiga ängen, där vi har utsikt över nejden. Sedan Essi och Muffi lämnat oss tar vi ibland med oss Ylvas båda småhundar, som alltid är pigga och glada.

Men eftersom båda har terrierblod måste vi hålla dem i koppel, de skulle annars lätt försvinna om de får upp till exempel ett kaninspår. Ibland skymtar vi ett rådjur eller en hjort och en gång ser vi en vildsvinssugga med sina kultingar. Vintern nalkas sakta med ökad frisk-het i luften. Om aftnarna gläds vi åt tranornas och vildgässens flykt på himlen. Och när det mörknat ibland av kronhjortarnas nästan överbedövande brunstskrin.

Så en dag, sent i oktober, försvann hon lika plösligt som hon kom.

När jag vaknade på morgonen låg hon inte i sin säng. Jag gick ner och sökte henne, men förstod snart att hon hade gett sig av på nytt.

Var det ändå en dröm? tänker jag. Var egentligen ingenting av det verkligt?

Men jag slår bort de tankarna. Hon har varit tillbaka och det finns många bevis för det. Till exempel den portugisiska mattan, som ligger hoprullad på köksbordet så gott som färdig.

Jag går in till Ylva som just har släppt ut hästarna och gjort sig klar att åka till jobbet

“Hon har gett sig av igen”, säger jag.

“Gett sig av?”

“Ja, hon finns inte längre hos oss.”

“Jag har varit beredd på det. Att det bara var för en tid. Jag blir inte ledsen. Nu vet vi ju att hon inte är död.”

Jag ringer till Peter och säger samma sak:

“Hon har gett sig av igen.”

Peter svarar på exakt samma sätt som Ylva:

“Jag har varit beredd på det. Att det bara var för en tid. Jag sörjer henne inte nu längre. Nu vet vi att hon inte är död.”

Jag ringer till David:

“Hon har försvunnit igen. Du måste ordna så att Ruth Conroy stryks ur rullorna.”

David är tyst en lång stund innan han säger:

“Det ska jag naturligtvis göra. Hur vet du att hon har försvunnit?”

“När jag vaknade låg hon inte i sin säng. Och när jag letade efter henne och ropade hittade jag henne inte någonstans. Och några dagar tidigare hade hon sagt mig att hon hade en känsla av att hennes extra tid på Jorden var ute.”

“Så var det naturligtvis. Hon kunde inte stanna här för gott. Hon kunde inte åldras och dö en gång till. Hon kunde bara bli här en tid.”

Jag hänger upp den portugisiska mattan på väggen vid köksbordet där den fanns innan hon kom tillbaka, fastän den då inte ens var halvfärdig. Jag låter trådarna och nålarna hänga kvar som förut.

Jag sätter åter upp alla bilderna av henne och printar fram ett par nya, som jag har i kameran. Sen sätter jag mig i den sköna länstolen, som Eivor tyckte så mycket om.

En sommar och en vinter och en sommar till fick vi åter

vara tillsammans.

Det är tid för mig att komma till henne.

Men det är ingenting jag kan bestämma, ingenting jag råder över.

Den första höststormen har brutit ut och regnet piskar mot de stora söderfönstren. Dagarna är korta, nattmörkret kompakt. Men vissa nätter är himlen klar mot den oändliga rymden.

Kanske har det här bara har skapats i min fantasi?

Kanske är döden det definitiva slutet?

Men det har ju ingen betydelse!

För mig var det verkligt.

Och även om den skulle vara falsk ger förvissningen om att få återse henne mitt liv mening.

LÄS EN BOK 2011
www.las-en-bok.com
© Tord Wallström
tord@vomb.se